

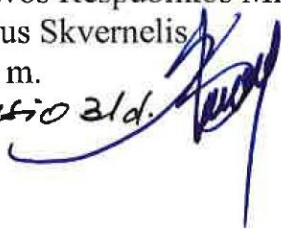
SUDERINTA

Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

2020 m.

Sausio 21 d.

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos energetikos ministro

2020 m. vasario 20 d.

įsakymu Nr. 1-30

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO
VALDYMO SRIČIŲ
2020–2022 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS**

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, 31.900.2763

TURINYS

I SKYRIUS	3
MISIJA	3
II SKYRIUS	3
VEIKLOS PRIORITETAI	3
III SKYRIUS	4
STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS	4
1 STRATEGINIS TIKSLAS: Integruotis į Europos Sąjungos energetines sistemas bei skatinti darnią, konkurencingą ir efektyvią energetikos sektoriaus plėtrą	6
1 STRATEGINIO TIKSLO EFEKTO VERTINIMO KRITERIJAI	7
1 STRATEGINĮ TIKSLĄ ĮGYVENDINANČIOS PROGRAMOS	10
2 STRATEGINIS TIKSLAS: Užtikrinti saugų ir efektyvų Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo procesą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą	30
2 STRATEGINIO TIKSLO EFEKTO VERTINIMO KRITERIJAI	30
2 STRATEGINĮ TIKSLĄ ĮGYVENDINANTI PROGRAMA.....	31
IV SKYRIUS	38
VALSTYBĖS INVESTICIJŲ PROJEKTAI	38
V SKYRIUS	39
ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI IR VALDYMO IŠLAIDOS	39
VI SKYRIUS	40
VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS	40
VII SKYRIUS	41
VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ PLANUOJAMI PASIEKTI PAGRINDINIAI VEIKLOS RODIKLIAI	41
VIII SKYRIUS	41
VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ, KURIŲ SAVININKĖ YRA VALSTYBĖ ARBA KAI VALSTYBĖ TURI 50 PROCENTŲ IR DAUGIAU BALSŲ VISUOTINIAME DALININKŲ SUSIRINKIME, PLANUOJAMI PASIEKTI PAGRINDINIAI VEIKLOS RODIKLIAI	41

I SKYRIUS

MISIJA

Plėtoti valstybei ir vartotojui vertę kuriančią energetiką.

II SKYRIUS

VEIKLOS PRIORITETAI¹

1 prioritetas. Lietuvos energetinio saugumo stiprinimas ir energetikos infrastruktūros jungčių su Europos Sąjunga plėtra.

1 darbas. Sinchronizacija su kontinentinės Europos elektros tinklais (KET).

2 darbas. Klaipėdos SGD infrastruktūros išlaikymo sąnaudų optimizavimas ir terminalo veiklos po 2024 m. užtikrinimas.

3 darbas. Strateginės ekonominės infrastruktūros plėtojimas.

2 prioritetas. Inovatyvios ekonomikos ir išmaniosios energetikos plėtra.

1 darbas. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas.

2 darbas. Vidaus energijos gamybos didinimas, panaudojant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius.

3 darbas. Saugus ir efektyvus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas.

3 prioritetas. Su energetikos sektoriumi susijusių verslo sąlygų ir investicinės aplinkos gerinimas, vartotojų teisių apsaugos stiprinimas.

1 darbas. Su energetikos sistema susijusių ekonominių veiklų plėtra ir verslo sąlygų gerinimas.

2 darbas. Tarptautiniu lygiu vertinamų verslo ciklą (nuo įsteigimo iki pasibaigimo) reglamentuojančių teisės aktų ir procedūrų (pagal Pasaulio banko tyrimo „Doing Business“ sritis) bei įrankių patobulinimas.

4 prioritetas. Valstybės interesų įgyvendinimo švarios ir saugios energetikos srityje užtikrinimas tarptautinėje bendruomenėje.

1 darbas. Lietuvos strateginių interesų užtikrinimas priimant ES sprendimus Lietuvai prioritetinėse srityse.

2 darbas. Lietuvos interesus atitinkančių ES ir tarptautinių organizacijų sprendimų ir rekomendacijų dėl Baltarusijos Astravo atominės elektrinės branduolinės saugos ir aplinkosaugos priėmimas.

5 prioritetas. Aplinkos, tinkamos darniai gyventi visoms gyvybės formoms, kokybės užtikrinimas oro taršos ir klimato kaitos mažinimo srityse.

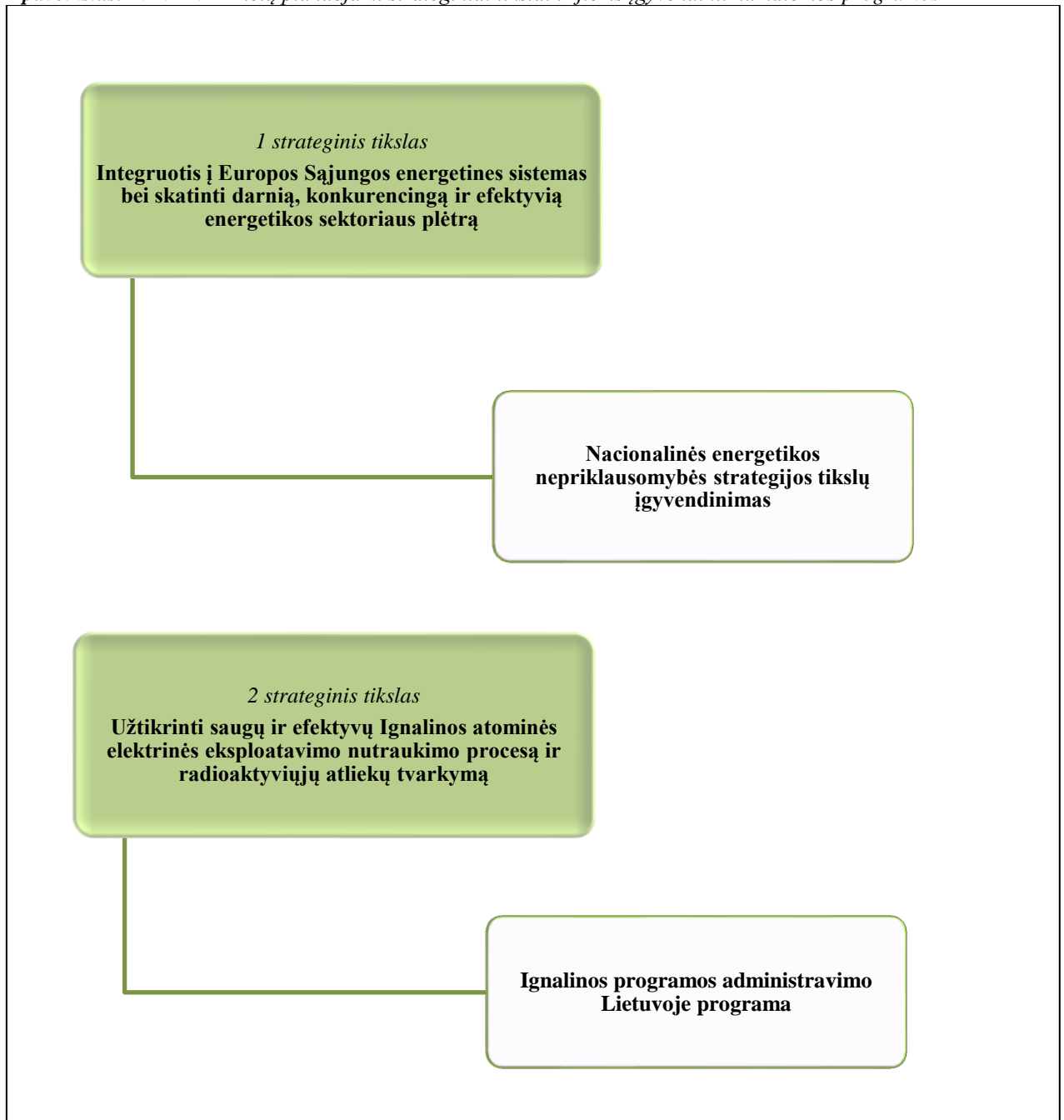
1 darbas. Teisinių ir ekonominių priemonių vykdymas, siekiant sumažinti oro taršą ir klimato kaitą.

¹ Veiklos prioritetai tiesiogiai susiję su Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano energetikos sektoriaus prioritetais (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/2389544007bf11e79ba1ee3112ade9bc/asr>).

III SKYRIUS

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS

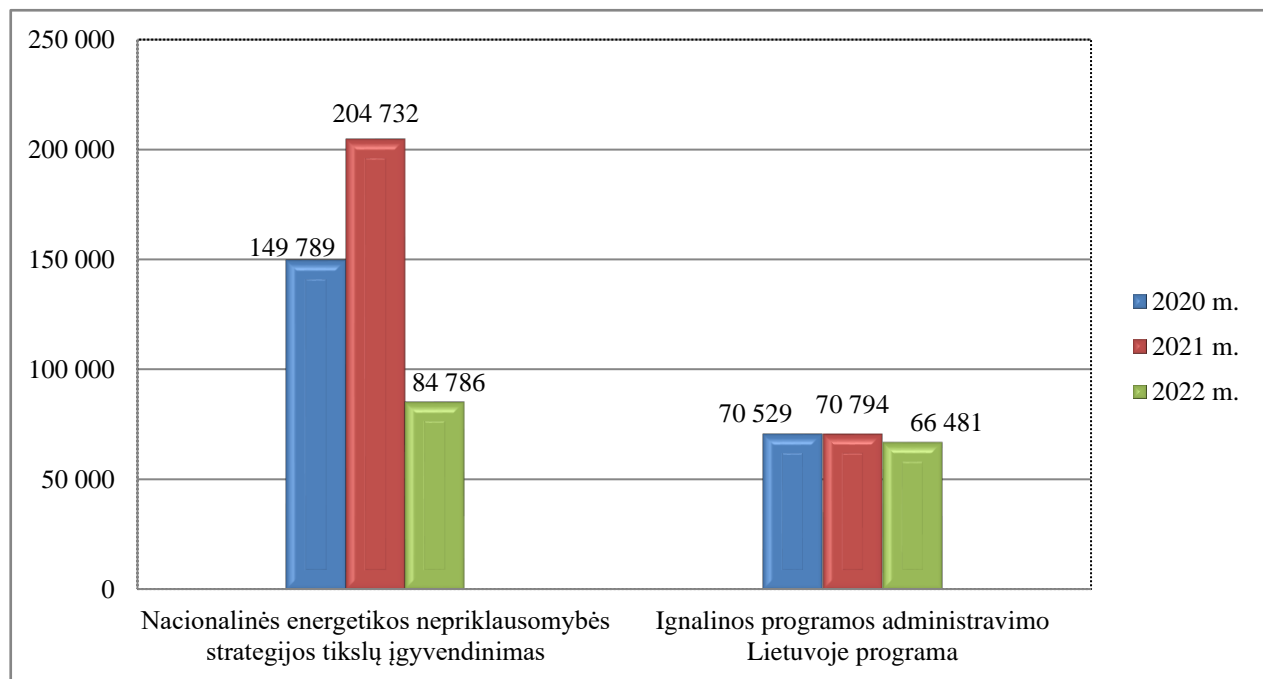
1 paveikslas. 2020–2022 metų planuojami strateginiai tikslai ir jiems įgyvendinti numatomos programos

1 lentelė. 2020-2022 metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Programos kodas ir pavadinimas	2020 metų asignavimai				2021 metų asignavimai				2022 metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
1.	01.01. Nacionalinės energetikos nepriklausomybės strategijos tikslų įgyvendinimas	149 789,0	135 896,0	3 390,0	13 893,0	204 732,0	196 367,0	3 456,0	8 365,0	84 786,0	76 097,0	3 472,0	8 689,0
2.	72.10. Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programa	70 529,0	70 529,0	0,0	0,0	70 794,0	70 794,0	0,0	0,0	66 481,0	66 481,0	0,0	0,0
	Iš viso	220 318,0	206 425,0	3 390,0	13 893,0	275 526,0	267 161,0	3 456,0	8 365,0	151 267,0	142 578,0	3 472,0	8 689,0

1 grafikas. 2020-2022 metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas, tūkst. eurų

1 STRATEGINIS TIKSLAS: Integruotis į Europos Sąjungos energetines sistemas bei skatinti darnią, konkurencingą ir efektyvią energetikos sektoriaus plėtrą

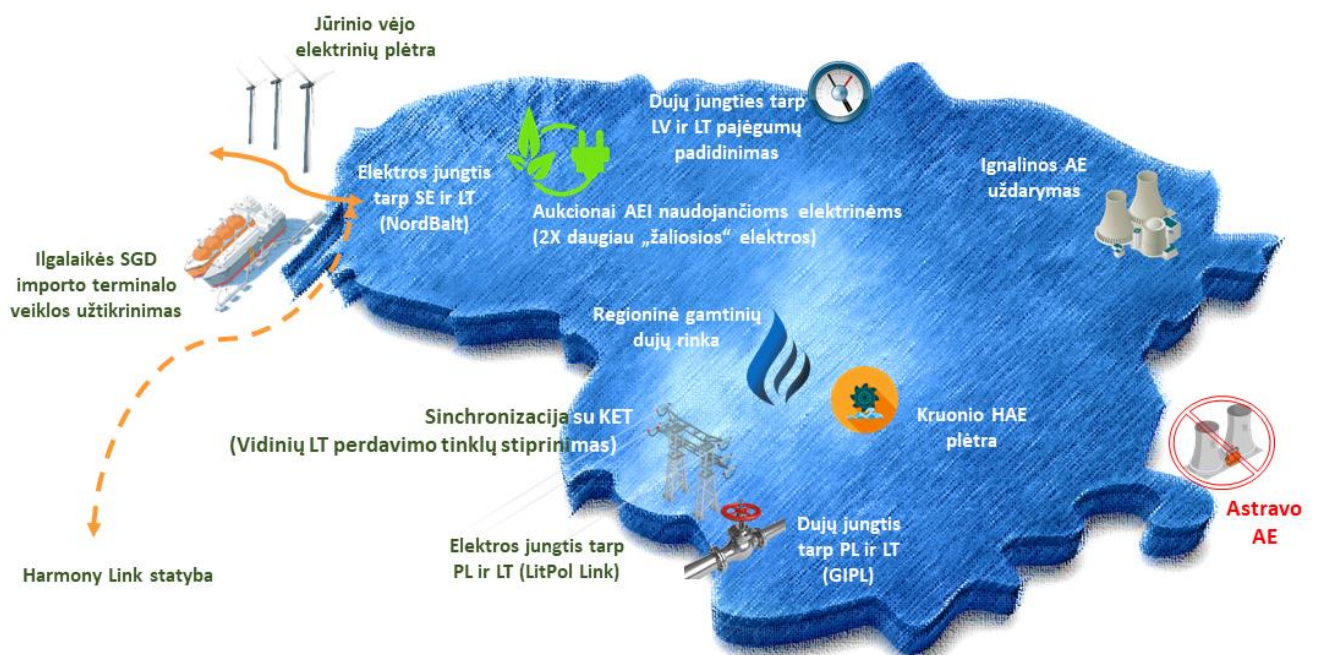
2018 m. birželio 21 d. Seimui patvirtinus **Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją** (toliau – NENS, Strategija) ir 2018 m. gruodžio mėn. Vyriausybei pritarus Strategijos įgyvendinimo priemonių planui, numatytos naujos strateginės energetikos sektoriaus plėtros kryptys ir ambicingi tikslai iki 2030 m.

Strateginiu tikslu („Integruotis į Europos Sąjungos energetines sistemas bei skatinti darnią ir konkurencingą energetikos sektoriaus plėtrą“) sudaromos sąlygos įgyvendinti pagrindines Strategijos nuostatas, t. y. konkurencingumas, patikimumas, įtakos klimato kaitai ir aplinkos oro taršai mažinimas (energijos taupymas ir žaliąji energetika) ir šalies verslo dalyvavimas siekiant energetikos pažangos.

2004 metais tapusi ES nare Lietuva įsijungė į vieningą ES sistemą, tapdama bendros ES ekonominės rinkos dalimi, tačiau energetiniame kontekste sąlygos beveik nepakito, kadangi sistemiškai ir infrastruktūriškai Lietuva buvo likusi susieta su Rusijos energetine sistema. 2009 m. gruodžio 31 d. galutinai sustabdžius Ignalinos AE 2-ąjį bloką ligtolinė Lietuvos energetikos sektoriaus priklausomybė nuo vienintelio išorinio energijos išteklių tiekėjo (Rusijos) dar labiau sustiprėjo. Lietuva neturėjo energetinių jungčių su ES kontinentine dalimi ir visos gamtinės dujos ir didžioji dalis elektros energijos buvo perkamos iš vienintelio monopolistinio tiekėjo.

Tačiau tuo pat metu Lietuva pradėjo įgyvendinti regioninės svarbos infrastruktūrinius energetikos projektus, skirtus sujungti Lietuvos ir ES energetines sistemas, įgyvendino Trečio energetikos paketo reikalavimus energetikos rinkai ir konkurenciniams rinkos dalyvių santykiams sukurti. Dalis strateginių projektų (2 paveikslas) (elektros jungtys su Švedija ir Lenkija, SGD terminalas) jau įgyvendinta, kita dalis (elektros tinklų sinchronizacija su kontinentiniais Europos tinklais, dujų jungtis su Lenkija (GIPL) ir kt.) – jau yra pasiekusi praktinio įgyvendinimo stadiją (intensyviai vykdomi projektavimo ir (ar) statybos darbai). Todėl svarbu tęsti pradėtą veiklą, tinkamai išnaudoti įgyvendintų ir jau pradėtų įgyvendinti strateginę reikšmę turinčių projektų potencialą – integruotis į ES energetines sistemas bei skatinti darnią, konkurencingą ir efektyvią energetikos sektoriaus plėtrą, taip galutinai atsiribojant nuo dominuojančio energijos išteklių tiekėjo: daugiau naudojant vietinių ir atsinaujinančių išteklių, didinant konkurencingus vietinius energijos generavimo pajėgumus bei diversifikuojant energijos išteklius, kurių negalima pakeisti vietiniais, importą.

2 paveikslas. Strateginiai energetikos projektai

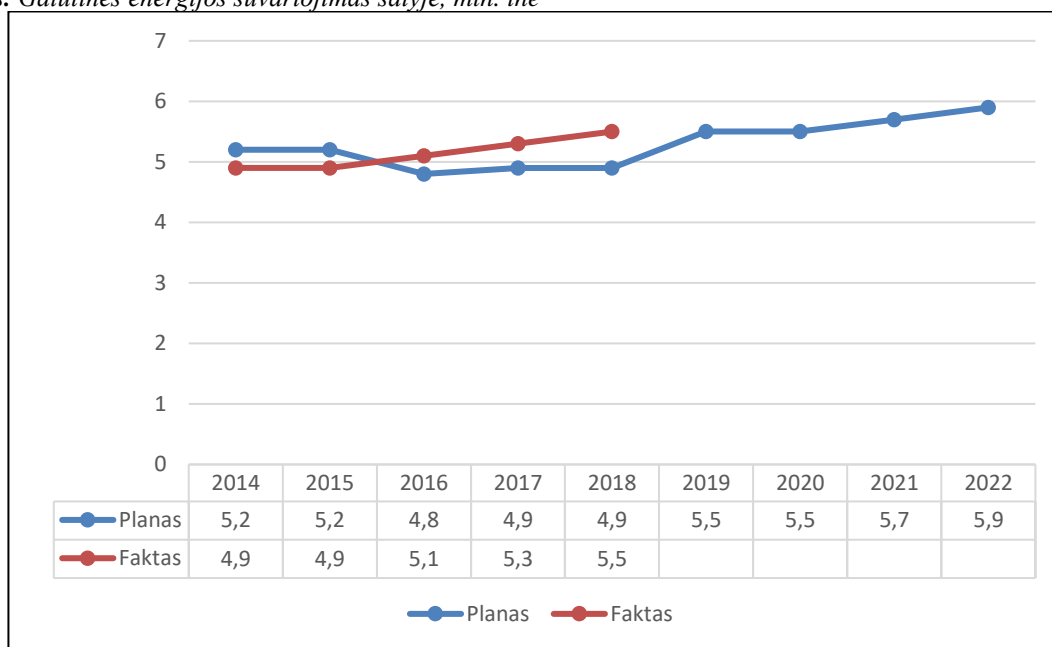

1 STRATEGINIO TIKSLO EFEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

Žemiau pateikiami Energetikos ministerijos strateginio tikslo pasiekimo pažangai matuoti ir vertinti skirti efekto vertinimo kriterijai bei siekiamos jų reikšmės iki 2022 metų.

Efekto vertinimo kriterijus. Galutinės energijos suvartojimas šalyje, mln. tne² (kodas E-01-01).

2 grafikas. Galutinės energijos suvartojimas šalyje, mln. tne

Šaltinis: Energetikos ministerijos duomenys

Galutinis energijos suvartojimas 2018 m.³, palyginti su 2017 m., padidėjo 3,8 proc. Daugiausia – 39,8 proc. – energijos buvo sunaudota transporto sektoriuje, namų ūkiuose buvo suvartota 26,6 proc. energijos. Pramonės sektoriaus dalis galutinės energijos suvartojimo struktūroje sudarė 19,2 proc. 2018 m., palyginti su 2017 m., pramonės sektoriuje sunaudota 3,4 proc. daugiau energijos, transporto – 6,3 proc., namų ūkiuose – 1,5 proc.

Energijos suvartojimas transporto sektoriuje augo dėl nuosekliai augančių krovinių ir keleivių vežimo srautų, augančios sektoriaus pridėtinės vertės bei efektyvios valstybės institucijų kovos su kontrabandinėmis degalų (dizelino) patekimu į šalies teritoriją iš trečiųjų valstybių politikos.

Paslaugų sektoriaus energijos suvartojimas 2018 m., lyginant su 2017 m., išaugo dėl paslaugų sektoriaus plėtros ir didesnės sukurtos pridėtinės vertės.

Pramonės sektoriuje pastebimos technologijų diegimo, darbo našumo didinimo tendencijos, tačiau nežymų šio sektoriaus galutinės energijos suvartojimo augimą lėmė šio sektoriaus plėtra.

Namų ūkių sektoriuje energijos suvartojimas augo dėl gerėjančios gyventojų materialinės padėties ir naujų energijos vartotojų skaičiaus augimo.

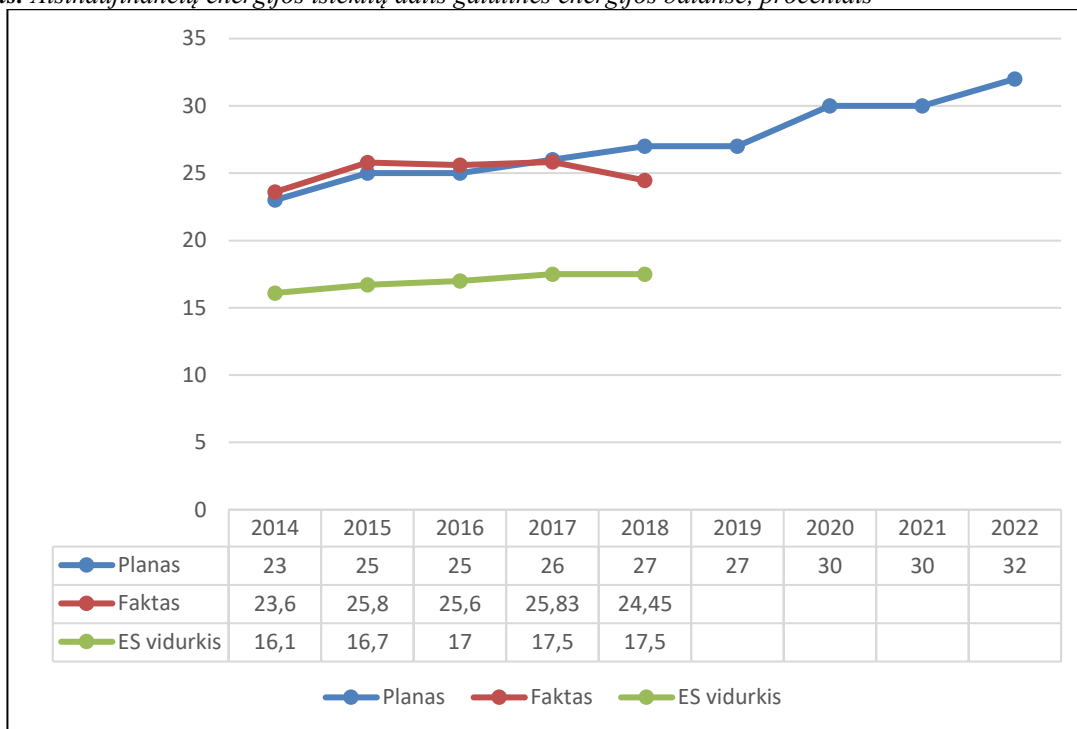
² Sutr. - tona naftos ekvivalentu.

³ Statistiką apie kuro ir energijos balansą Lietuvos statistikos departamentas už praėjusius metus pateikia einamųjų metų antrą pusę, todėl 2019 m. kuro ir energijos balansas bus žinomas 2020 m. pabaigoje.

Efektų vertinimo kriterijus. Atsinaujinančių energijos išteklių dalis galutinės energijos balanse, procentais (kodas E-01-02).

3 grafikas. Atsinaujinančių energijos išteklių dalis galutinės energijos balanse, procentais

Šaltiniai: Eurostat ir Lietuvos statistikos departamento duomenys

Mūsų šalis ir toliau siekia būti ambicinga AEI srityje ir vykdo nuoseklią AEI plėtrą. AEI (hidroenergijos, vėjo, saulės, geoterminės energijos, kietojo biokuro (malkų ir medienos atliekų, šiaudų), biodujų, biodegalų, atsinaujinančių komunalinių atliekų) naudojimo skatinimas – vienas geriausių sprendimų patenkinti energijos poreikį, saugant gamtą ir jos išteklius. ES šalių tikslas – iki 2020 m. pagaminti iš AEI ne mažiau nei 20 proc. visos Europoje pagaminamos energijos. Lietuvai iki minėto laikotarpio numatyta pasiekti 23 proc.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento paskelbtais duomenimis, **užsibrėžtą 23 proc. tikslą (2020 m.) Lietuva pasiekė jau 2014 m.**, kai AEI dalis bendrame šalies energijos balanse viršijo penktadalį ir sudarė 23,6 proc. 2018 m. šis rodiklis sudarė 24,45 proc. (ES vidurkis – 17,5 proc.) (3 grafikas).

Lietuvoje AEI gamyba 2018 m., palyginti su 2017 m., neženkiai sumažėjo, dėl šiluminės energijos bendrosios gamybos iš atsinaujinančios energijos išteklių sumažėjimo nuo 6560,6 GWH (2017 m.) iki 6333,6 GWH (2018 m.), pasikeitus oro sąlygoms į šiltesnes. Taip pat atsinaujinančių energijos išteklių dalis bendrame elektros energijos suvartojime padidėjo nuo 18,25 proc. (2017 m.) iki 18,41 proc. (2018 m.), tačiau nebuvo vystomi nauji atsinaujinančių energijos išteklių projektai.

Didžiausią atsinaujinančios energijos potencialą turi kietasis biokuras – malkos ir kurui skirtos medienos ir žemės ūkio atliekos. 2018 m. didžiausias jo kiekis buvo suvartotas elektrai ir centralizuotai tiekiamai šilumai gaminti (51,8 proc.) bei namų ūkiuose (37,3 proc.). Energijos gamintojai iš malkų ir kurui skirtų medienos atliekų 2018 m. pagamino 63,4 proc. visos elektrinės ir katilinės gaminamos šiluminės energijos ir 29,6 proc. visos elektrinės gaminamos elektros energijos.

2018 m. Lietuvoje veikiantys vėjo jėgainių parkai kartu su mažosiomis vėjo elektrinėmis pagamino 1,14 TWh elektros energijos ir tai sudarė beveik trečdalį visos šalyje pagamintos elektros energijos, arba daugiau kaip 8,7 proc. šalyje suvartotos elektros energijos. 2017 m. vėjo elektrinės pagamino didžiausią elektros energijos kiekį per visą šalies vėjo energetikos istoriją – 1,3 TWh. Lietuvoje šiuo metu veikia 23 vėjo jėgainių parkai. Kartu su mažosiomis vėjo elektrinėmis 2018 m. pabaigoje bendra įrengtų elektrinių galia sudarė 533 MW.

Atsinaujinančią elektros energiją generuojančios saulės elektrinės 2018 m. pagamino 86,6 mln. kilovatvalandžių (kWh) elektros energijos, arba 27,3 proc. daugiau nei 2017 m. Tai gana svarbu, nes taip skatinama vietinė elektros energijos gamyba ir prisidedama prie tarptautinių klimato kaitos stabdymo tikslų įgyvendinimo.

Vandens jėgainės 2018 m. pagamino 431 mln. kWh elektros energijos, t. y. 28,5 proc. mažiau nei 2017 m. Tam įtakos turėjo nepalankios gamtos sąlygos.

Elektros energijos poreikis Lietuvoje 2018 m., palyginti su 2017 m., padidėjo 2,2 proc. ir sudarė 13,1 TWh. 2018 m. Lietuvos poreikiams užtikrinti buvo importuota beveik trys ketvirtadaliai elektros energijos, o pagaminta – 3,5 TWh. Elektros energijos gamyba šalyje sumažėjo 16,1 proc. Iš atsinaujinančių energijos išteklių 2018 m. pagaminta 62,8 proc. visos elektros energijos.

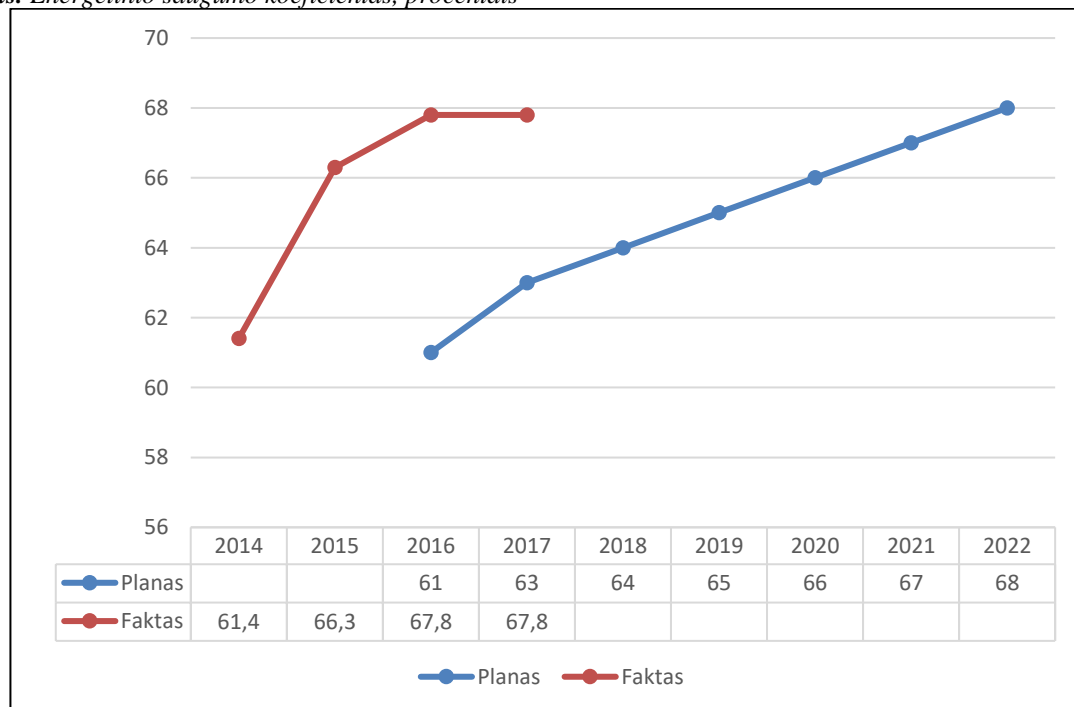
Pastaraisiais metais vis plačiau elektros energijos gamybai panaudojamos biodujos. 2018 m. iš biodujų buvo pagaminta 139,9 mln. kWh elektros energijos, t. y. 10 proc. daugiau nei 2017 m.

Biodegalų naudojimas mažina aplinkos taršą. Lietuvoje yra naudojamos dvi biodegalų rūšys – biodyzelinas ir bioetanolis. 2018 m. transporte buvo suvartota 79 tūkst. tonų biodyzelino ir 12,4 tūkst. tonų bioetanolio. Bendras biodegalų suvartojimas, palyginti su praėjusiais metais, padidėjo 8 proc.

2019 m. rugsėjo 2 d. pradėtas organizuoti pirmasis technologiškai neutralus aukcionas, kurio metu buvo skirstomas 0,3 TWh elektros energijos gamybos kiekis. Aukciono dalyviai varžėsi dėl galimybės gauti kainos priedą prie biržos kainos, kurio maksimalus dydis sudarė 3,86 Eur/MWh. 2020 m. sausio 16 d. aukciono laimėtoju pripažinta bendrovė pasiūlė 0 Eur/MWh kainos priedą prie biržos kainos ir maksimalų metinį elektros energijos gamybos kiekį – šiai bendrovei atiteko visas numatytas 0,3 TWh metinis gamybos kiekis, kas reiškia, kad įmonė 12 metų laikotarpiu kiekvienais metais išpareigoja pagaminti po mažiausiai 0,3 TWh elektros energijos. Elektrinės statyba gali užtrukti iki 3 metų, su galimybe pratęsti dar metams, todėl šio aukcione efektas bus jaučiamas 2023–2024 metais.

Efektų vertinimo kriterijus. Energetinio saugumo koeficientas, procentais (kodas E-01-03).

4 grafikas. Energetinio saugumo koeficientas, procentais

Šaltinis: Energetinio saugumo tyrimų centras

Energetinio saugumo koeficientą skaičiuoja Energetinio saugumo tyrimų centras. Energetinio saugumo koeficientas leidžia įvertinti trikdžių scenarijų energetikos sistemose pasekmes energetinio saugumo aspektu. Energetinio saugumo koeficientas priklauso nuo nepateiktos energijos kiekių,

išlaidų energijai padidėjimo bei kiek laiko tai tęsėsi kiekviename trikdžių scenarijuje. ⁴ Jau kelis metus iš eilės šio centro mokslininkų skaičiavimai rodo reikšmingą Lietuvos energetinio saugumo lygio didėjimą, kuris 2016 m. pasiekė normalią būseną (daugiau nei 66 proc.) ir priartėjo prie atitinkamo lygio kaimyninėse Baltijos valstybėse.

Energetinio saugumo lygio normalizavimas – itin svarbus Lietuvos energetikos ir užsienio politikos laimėjimas. Mokslininkų vertinimu, esminį poveikį Lietuvos energetinio saugumo lygiui padarė tokie tarpvalstybinio lygmens strateginiai projektai, kaip SGD terminalas, užtikrinęs prieigą prie tarptautinės SGD rinkos, ir elektros jungtys su Švedija bei Lenkija, integravusios Baltijos valstybių elektros energijos sistemas į Skandinavijos bei Vakarų Europos rinkas ir suteikusios tvirtą pagrindą diskusijoms dėl Baltijos valstybių elektros sistemų sinchronizacijos proceso.

1 STRATEGINIŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINANČIOS PROGRAMOS

NACIONALINĖS ENERGETIKOS NEPRIKLAUSOMYBĖS STRATEGIJOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS (kodas 01.01)

Šia programa siekiama NENS suformuluoto svarbiausio tikslo – Lietuvos valstybės, jos gyventojų ir verslo energetikos poreikių užtikrinimo, veikiant keturiomis strateginėmis kryptimis: konkurencingumo, patikimumo, įtakos klimato kaitai ir aplinkos oro taršai mažinimo ir šalies verslo dalyvavimo siekiant energetikos pažangos. Programa prisideda įgyvendinant Vyriausybės programos nuostatas, Vyriausybės programos įgyvendinimo plane nustatytus darbus ir (arba) veiksmus ir kituose strateginio planavimo dokumentuose numatytus tikslus, uždavinius ir priemones.

Šia programa įgyvendinami Energetikos ministerijos veiklos prioritetai (darbai ir veiksmai):

1 prioritetas. Lietuvos energetinio saugumo stiprinimas ir energetikos infrastruktūros jungčių su Europos Sąjunga plėtra.

1 darbas. Sinchronizacija su kontinentinės Europos elektros tinklais (KET)

- Sutarimas dėl Lietuvai palankios desinchronizacijos nuo IPS/UPS sistemos (2020 m. IV ketv.).
- Užbaigti 330 kV elektros perdavimo linijos Lietuvos elektrinė – Vilnius rekonstravimo darbai (2020 m. IV ketv.).
- Užbaigti LitPol Link jungties išplėtimo projekto rangos darbai (2020 m. IV ketv.).
- Sinchronizacijos projekto antrojo etapo projektų ir darbų, įskaitant HVDC jūrinio kabelio „Harmony Link“ statybą, dalinio finansavimo Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) finansinės paramos lėšomis užtikrinimas (2020 m. IV ketv.).

2 darbas. Klaipėdos SGD infrastruktūros išlaikymo sąnaudų optimizavimas ir terminalo veiklos po 2024 m. užtikrinimas

- Priemonių, leidžiančių sumažinti SGD terminalo būtinojo kiekio tiekimo sąnaudas, įgyvendinimas (2020 m. IV ketv.).

3 darbas. Strateginės ekonominės infrastruktūros plėtojimas

- Lietuvos ir Lenkijos dujotiekių jungties statybų projekto įgyvendinimas (2020 m. III ketv.).

⁴ Integralųjį Lietuvos energetinio saugumo lygį galima įvertinti tik atsižvelgiant į visus veiksnius, darančius įtaką energetiniam saugumui. Tokių veiksnių (indikatorių) yra daugiau kaip 60. Visi jie suskirstyti į tris blokus – techninį, ekonominį ir sociopolitinį. Kiekvienas blokas ir kiekvienas indikatorius turi savo svorį bendrame įvertyje, kuris ir integruoja visų veiksnių įtaką energetiniam saugumui. Šis bendras įvertis vadinamas energetinio saugumo lygiu, matuojamu pagal skalę nuo 0 (blogiausia reikšmė) iki 100 (geriausia reikšmė).

Aukščiau išvardinti darbai, kurių atlikimą Energetikos ministerija yra įsipareigojusi užtikrinti, NENS įgyvendinimo priemonių plane priskiriami prie strateginės krypties „Patikimumas“, nes visų pirma yra siejami su patikimai tiekiamą energiją šalies piliečiams. Nuo to priklauso valstybės saugumas, konkurencingumas ir ekonomikos augimas. Patikimumo padeda siekti vykdomas Lietuvos energetikos sistemos integravimas į Europos energetines sistemas, kuris užtikrins mūsų šalies energetinę nepriklausomybę.

Prie Lietuvos energetinio saugumo stiprinimo svariai prisidėjo ES, skyrusi tiek politinę, tiek finansinę paramą strateginiams Lietuvos energetikos projektams, taip pat siekiant galutinio politinio sutarimo dėl Baltijos šalių sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais įgyvendinimo.

Baltijos šalių sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais (toliau – KET) projekto tikslas – visavertė Baltijos šalių energetikos sistemų ir elektros rinkos integracija į Europos elektros energetikos sistemą (3 paveikslas).

Pasiektas politinis susitarimas dėl Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizacijos su kontinentine Europa – 2018 m. birželio 28 d. Briuselyje įvykusioje specialioje ceremonijoje Europos Komisijos Pirmininkas su Lietuvos Prezidentu, Estijos, Latvijos ir Lenkijos Ministrų Pirmininkais pasirašė politines Baltijos valstybių elektros energijos tinklų ir kontinentinės Europos tinklo sinchronizavimo veiksmų gaires. Pasirašytomis politinėmis veiksmų gairėmis sukurtas pagrindas praktiniam sinchronizacijos projekto įgyvendinimui iki 2025 metų.

Lietuva, Latvija ir Estija – vienintelės ES šalys, kurios energetiškai yra izoliuotos nuo kontinentinės Europos elektros energetikos sistemos ir vis dar priklauso sovietiniais laikais sukurtai IPS/UPS sistemai, valdomai Rusijos elektros tinklo operatorių. Pakankamas Lietuvos ir Baltijos šalių energetinio saugumo lygis ir visapusiška integracija į ES rinkas galės būti užtikrinta tik tada, kai mūsų elektros energetikos sistema bus desinchronizuota nuo IPS/UPS ir sujungta su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu.

2019 m. sausio 23 d. Europos Komisija skyrė finansavimą Baltijos šalių energetikos sistemos sinchronizacijai su KET. Iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės trims Baltijos šalims skirta 323 mln. eurų, iš jų Lietuvos projektams – 125 mln. eurų. Tai yra pati didžiausia parama, kokią iš šio fondo energetikos infrastruktūros projektams iki šiol yra gavusi Lietuva. Priimtas Europos Komisijos sprendimas patvirtina, kad sinchronizacija yra visos ES projektas. Ši finansinė parama padės įgyvendinti svarbiausią Baltijos šalių energetinio saugumo projektą ir sustiprins Lietuvos bei kitų Baltijos šalių energetinę nepriklausomybę.

2019 m. gegužės 9 d. ENTSO-E kontinentinės Europos regioninė grupė patvirtino sinchronizacijos sąlygų sąrašą ir Sutarties dėl Baltijos valstybių elektros energetikos sistemų sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu sąlygų (toliau – Prisijungimo prie KET sutartis) projektą.

2019 m. gegužės 15 d. Vyriausybė pritarė esminėms prisijungimo prie KET sutarties sąlygoms. 2019 m. gegužės 21 d. sutartį pasirašė Lietuvos elektros energijos perdavimo sistemos operatorius. 2019 gegužės 27 d. sutartis įsigaliojo, apie tai oficialiai pranešė ENTSO-E.

2019 m. birželio 20 d. Baltijos šalių, Lenkijos ir Europos Komisijos vadovai pasirašė politines gaires dėl Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizacijos su žemyninės elektros tinklais. Gairėse nustatytas galutinis sinchronizacijos terminas - 2025 m., nustatytas darbų įgyvendinimo tvarkaraštis.

2019 m. spalio 31 d. Europos Komisija patvirtino 4-ąjį bendrojo intereso projekto (PCI) sąrašą. Patvirtintame sąraše yra įtraukti 23 sinchronizacijai įgyvendinti reikšmingi projektai ir taip atspindimas 2018 m. pasiektas Baltijos šalių ir Lenkijos sutarimas dėl pasirinkto sinchronizacijos scenarijaus bei š. m. gegužę ENTSO-E išduotame priemonių kataloge identifiкуotos techninės prisijungimo sąlygos, į šį sąrašą įtraukiant visus reikalingus infrastruktūros projektus – naująją Lietuvos ir Lenkijos elektros jungtį „Harmony Link“, Alytaus elektros pastotės atnaujinimą, sinchroninius kompensatorius ir kitus būtinus projektus.

Antrajame etape didžiausias dėmesys bus skiriamas naujos jūrinės aukštos įtampos nuolatinės srovės (HVDC) jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos įgyvendinimui. Parengiamajame

---

projekto etape atliekami veiksmai, kuriais remiantis bus priimti sprendimai dėl investavimo, paskelbta viešųjų pirkimų procedūra kabelio tiesimo darbams nupirkti bei atlikti kiti paruošiamieji darbai. Sprendimas dėl investavimo turėtų būti priimtas 2020 m.

3 paveikslas. Baltijos šalių sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais (KET)

Suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalas. Įvertinant Klaipėdos SGD terminalo reikšmę šalies energetiniam saugumui ir poveikį konkurencijos gamtinių dujų rinkoje užtikrinimui, NENS konstatuota, kad ilgalaikio SGD tiekimo tęstinumo užtikrinimas yra strategiškai svarbus Lietuvai.

2018 m. buvo priimtas ilgalaikis sprendimas dėl SGD laivo-saugyklos įsigijimo. Tai strategiškai svarbus Lietuvai ir ekonomiškai naudingas visiems vartotojams žingsnis. 2018 m. gruodžio 18 d. Seimas pritarė Energetikos ministerijos parengtiems įstatymų pakeitimams, kurie jau 2019 m. leido sumažinti SGD terminalo sąnaudas.⁵ Dabartiniai gamtinių dujų naudotojai – tiek verslas, tiek gyventojai pajus šio sprendimo ekonominę naudą mokėdami mažiau. Taip pat tai strategiškai svarbus sprendimas valstybei, kuri savo rankose ir po 2024 m. išlaikys instrumentą, stiprinantį mūsų šalies energetinį saugumą.⁶

2018 m. gruodžio mėn. Seimas priėmė Energetikos ministerijos parengtą SGD terminalo įstatymo pakeitimo projektą dėl SGD terminalo būtinąjo kiekio realizavimo modelio patobulinimo. Šis pakeitimas 10 mln. eurų sumažino metines Lietuvos dujų vartotojų kompensuojamas SGD terminalo būtinąjo kiekio tiekimo sąnaudas. 2018 m. spalio 31 d. Europos Komisija suderino šį SGD terminalo būtinąjo kiekio realizavimo modelį pagal ES valstybės pagalbos taisykles.

Seimo pritarimas ilgalaikiam SGD importo užsitikrinimui, įsigyjant SGD laivą-saugyklą po 2024 metų, leidžia optimizuoti ir mažinti SGD terminalo išlaikymo sąnaudas jau trumpuoju

⁵ Pagal įstatymą SGD terminalo operatorė „Klaipėdos nafta“ iki 2024 m. gruodžio 31 d. nuosavybės teise įsigis plaukiojančiąją SGD saugyklą, pasirinkdama rinkoje esantį ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą. Tai leis Klaipėdos SGD terminalo veiklos sąnaudas išdėstyti ne per 10 metų SGD laivo-saugyklos nuomos laikotarpį kaip yra dabar, bet per visą numatomą SGD terminalo veiklos laikotarpį.

⁶ 2018 m. balandžio mėn. baigta tarptautinės kompanijos „Pöyry Management Consulting“ studija dėl ilgalaikio SGD importo užtikrinimo. Ši nepriklausoma analizė įvertino, kad ilgalaikio SGD tiekimo modelio kuriama ekonominė nauda Lietuvai sieks 60–160 mln. eurų per metus. Studija taip pat parodė, kad SGD laivo įsigijimo teikiama nauda viršija sąnaudas kiekvienos nagrinėtos rinkos struktūros atveju, todėl Lietuvai naudinga išlaikyti SGD terminalo veiklą po 2024 metų. Analizėje taip pat konstatuota, kad grynoji nauda Lietuvai yra didžiausia, kai SGD laivas įsigijamas nuosavybės teise.

---

laikotarpiu – po 23–25 mln. eurų kasmet (šiuo metu Klaipėdos SGD terminalo veiklos sąnaudos siekia apie 66 mln. eurų per metus.).

2019 m. gruodžio mėn. Seimas pritarė 275 mln. Eurų vertės valstybės garantijų suteikimui Šiaurės investicijų banko ir SGD terminalo operatorės AB „Klaipėdos nafta“ paskolų sutartims, skirtoms SGD laivui-saugyklai įsigyti ir SGD terminalo išlaikymo sąnaudoms restruktūrizuoti. Šis sprendimas iki 2044 metų leis sutaupyti apie 50 mln. eurų skolinimosi išlaidoms, lyginant su skolinimosi sąlygomis, kurias siūlo komerciniai bankai. Seimui pritarus valstybės garantijai nuo 2020 m. Klaipėdos SGD terminalo operatoriaus sąnaudos mažės beveik 27 mln. eurų – nuo 62 iki 36 mln. eurų.

Lietuvos – Lenkijos dujų jungties (GIPL) projektas. GIPL projektas yra vienas svarbiausių projektų mūsų šalies energetikoje, nes jis atveria duris Lietuvos ir Baltijos valstybių gamtinių dujų perdavimo sistemų integracijai į bendrą Europos dujų rinką, užtikrina dar vieną alternatyvų dujų šaltinį, didesnę ekonominę naudą bei energetinį saugumą visiems projekto partneriams, o taip pat įgalina panaudoti SGD terminalą Klaipėdoje regiono tikslams. Kartu naujoji jungtis su Lietuvos strategine partnere Lenkija kuria naujas sąlygas konkurencingesnėms gamtinių dujų kainoms šalies rinkoje. Pastačius dujotiekių jungtį bus sukurti pajėgumai, leisiantys Baltijos šalių kryptimi transportuoti iki 27 TWh gamtinių dujų per metus, Lenkijos kryptimi – iki 22 TWh per metus, o Baltijos šalių dujų rinkos taps bendros ES dujų rinkos dalimi.

2018 m. pasiektas galutinis sutarimas tarp GIPL statybų projekto partnerių. 2018 m. gegužės 24 d. Lietuvos ir Lenkijos perdavimo sistemos operatoriai AB „Amber Grid“ ir GAZ-SYSTEM S.A. pasirašė tinklų sujungimo sutartį, kuria patvirtino galutinį sprendimą investuoti į GIPL projektą bei pradėjo dujotiekių statybos etapą.

2019 m. liepos 25 d. sudaryta GIPL dujotiekių vamzdžių pirkimo sutartis (26,4 mln. Eur vertės), 2019 m. gruodžio 23 d. Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius „Amber Grid“ pasirašė sutartį su viešame konkurse ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikusių UAB „Alvora“ ir „Šiaulių dujotiekių statyba“ įmonių konsorciomu dėl dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos GIPL statybos darbų. Pasirašytas 79,85 mln. Eur (be PVM) vertės sandoris leis pradėti šio visam regionui svarbaus projekto darbus jau 2020 m. sausio mėnesį. Atrinkus rangovus planuojami GIPL projekto kaštai sumažėjo 30 mln. Eur (arba 22%) ir sieks apie 106 mEUR. 2019 m. Lietuvos GIPL projekto dalyje pasiektas 21,45 proc. projekto baigtumas (planuotas 36 proc. GIPL projekto baigtumas nepasiektas dėl ilgiau nei planuotą užtrukusių viešųjų pirkimų procedūrų).

2021 m. pabaigoje pradėjus Lietuvą, Latviją, Estiją bei Suomiją su kontinentine Europa sujungiančio dujotiekių eksploataciją, Lietuva kartu su Baltijos šalimis taps didžiulės Europos rinkos dalimi. 2019 m. pabaigoje pradėjo veikti Estiją ir Suomiją sujungęs dujotiekių „Balticconnector“. Atsižvelgiant į tai, GIPL jungtis atvers galimybę Baltijos šalių ir Suomijos vartotojams pirkti ir parduoti dujas konkurencijos sąlygomis geriausia kaina, o taip pat dar efektyviau išnaudoti SGD terminalo pajėgumus transportuojant dujas naujuoju Šiaurės-Pietų koridoriumi.

2 prioritetas. Inovatyvios ekonomikos ir išmaniosios energetikos plėtra.

1 darbas. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas

- Miestų gatvių apšvietimo modernizavimas, didinant energijos vartojimo efektyvumą (2020 III ketv.).
- Neefektyvių namų ūkių katilų pakeitimas į efektyvesnes technologijas, naudojančias atsinaujinančius išteklius šilumos gamybai (2020 m. III ketv.).
- Energijos suvartojimo reguliavimo prietaisų šilumos vartotojams ir išmanios apskaitos prietaisų elektros ir šilumos vartotojams diegimo parengiamieji darbai (2020 m. III ketv.).
- Teisinių priemonių, įpareigojančių taupyti energiją, sukūrimas (2020 m. II ketv.).

2 darbas. Vidaus energijos gamybos didinimas, panaudojant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius

---

- Išsamių vėjo energetikos plėtros Baltijos jūroje galimybių tyrimų atlikimas ir projektų įgyvendinimo sąlygų parengimas (2020 m. III ketv.).
- Vėjo elektrinių sausumoje papildomos galios galimybių, poreikių ir sąnaudų įvertinimas ir šios srities plėtra (2020 m. III ketv.).
- Sprendimo dėl Kruonio HAE 5 bloko projekto ar Kruonio HAE 4 bloko modernizavimo projekto įgyvendinimo priėmimas (2020 m. IV ketv.).
- Alternatyvių degalų transporto sektoriuje naudojimas (2020 m. III ketv.).

3 darbas. Saugus ir efektyvus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas.⁷

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas. 2018 m. birželio 21 d. Europos Komisija, Europos Parlamentas ir Europos Taryba pasiekė susitarimą dėl energijos efektyvumo didinimo tikslų iki 2030 metų. Sutarta dėl neįpareigojančio 32,5 proc. energijos sutaupymų tikslo ES mastu, kuris gali būti peržiūrėtas 2023 metais.

NENS pabrėžiama, kad energijos vartojimo efektyvumas gerina valstybės gyventojų finansinę būklę, didina verslo konkurencingumą, mažina išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir aplinkos oro teršalų kiekį, gerina aplinkos oro kokybę. Bus siekiama, kad energijos vartojimo efektyvumo didinimas ir atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas taptų kasdiene kiekvieno buitinio vartotojo, verslo ar pramonės, išigyjančios elektrą, dujas, biokurą ar kitą kurą arba žaliavas, veiklos dalimi.

NENS įgyvendinimo priemonių plane numatytas tikslas – užtikrinti, kad iki 2030 metų pirminės ir galutinės energijos intensyvumas būtų 1,5 karto mažesnis nei 2017 metais, o iki 2050 metų – apie 2,4 karto mažesnis nei 2017 metais. To bus siekiama atnaujinant pastatus ir viešąją infrastruktūrą, sparčiai plėtojant mažai energijos suvartojančias ir energijos vartojimo efektyvumą didinančias pramonės šakas, diegiant ir išigyjant naujausias bei aplinkai palankias technologijas ir įrenginius, didinant energijos vartojimo efektyvumą transporto ir energetikos sektoriuose, taip pat palaipsniui pereinant prie alternatyvaus kuro naudojimo.

Siekiant didesnių energijos vartojimo sutaupymų viešojoje infrastruktūroje, 2020 m. Energetikos ministerija patobulins finansavimo mechanizmus tiek viešųjų centrinės valdžios pastatų atnaujinimui, tiek gatvių apšvietimo modernizavimui, kuriems įgyvendinti buvo 2015 m. įsteigtas Energijos efektyvumo fondas (toliau – ENEF). Fondo dydis siekia apie 80 mln. Eur. Planuojama glaudžiau susieti teikiamo finansavimo dydį su projekto generuojamu energijos vartojimo sutaupymu, labiau skatinant pastatų sektoriuje siekti aukštesnės energinio naudingumo klasės bei didesnio renovuojamo pastatų ploto.

Šilumos ūkio srityje sėkmingai įgyvendinama Nacionalinė šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programa (toliau – Programa), kurios tikslas – atsižvelgiant į šalies ir tarptautines aplinkosaugos, energetikos sektoriaus raidos tendencijas ir ekonomikos padėtį, įvertinti ir nustatyti Lietuvos Respublikos šilumos ūkio plėtros prioritetus, tikslus, uždavinius bei jų įgyvendinimo galimybes. Tikimasi, kad 2019 m. pabaigoje atlikti Programos patikslinimai, atsisakant pajėgumų plėtros apribojimų konkrečiuose miestuose, bei patobulintos finansavimo iš ES lėšų sąlygos sudarys galimybę 2020 m. labiau paskatinti nedidelės galios biokuro kogeneracijos plėtrą centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje.

Vykdomas didelės apimties projektas (didelio efektyvumo kogeneracijos skatinimas), kurio įgyvendinimas eina į pabaigą. Iki 2019 m. pabaigos jau išmokėta beveik 50 mln. eurų ES fondų investicijų lėšų.

Jėgainė komercinę veiklą pradės vykdyti 2021 m. pirmoje pusėje.

Atliekomis ir biokuru kūrenamos Vilniaus kogeneracinė jėgainės instaliuota elektros gamybos galia siekia 92 MW, o šilumos gamybos galia – apie 229 MW. Jos pagamintos elektros

⁷ 2 prioriteto 3-iojo darbo aprašymas pateikiamas nuo šio dokumento 32 psl.

energijos užteks patenkinti apie 230 tūkst. namų ūkių poreikio. O šilumos – apie 50 proc. Vilniuje centralizuotai tiekiamos šilumos kiekio.

Skaičiuojama, kad pradėjus veikti jėgainei, šilumos vartotojai per metus vidutiniškai sutaupys apie 13 mln. Eur, taip pat regiono gyventojai papildomai, išvengdami atliekų šalinimo perpildytuose sąvartynuose, vidutiniškai per metus sutaupys apie 10 mln. Eur.

Pradėjusi veikti jėgainė prisidės prie aplinkos tausojimo – dėl netinkamų perdirbti komunalinių atliekų panaudojimo energijai gaminti sąvartynų ploto poreikis sumažės apie 95 proc. Veikianti jėgainė taip pat padės įgyvendinti strateginį Lietuvos tikslą – siekti energetinės nepriklausomybės.

2019 m. balandžio 26 d. Seimas pritarė Energetikos ministerijos parengtam Energijos išteklių rinkos įstatymo pakeitimui, pagal kurį visi šilumos gamintojai biokurą privalės įsigyti vienodomis konkurencinėmis sąlygomis. Pagal naująją tvarką visi šilumos aukciono dalyviai, įsigydami šilumos gamybai reikalingą biokurą, turės teikti pirmenybę skaidriai, aiškiai sureguliuotai ir nediskriminaciniais pagrindais veikiančiais prekybos biokuru biržai „Baltpool“. Iki šiol tai privaloma buvo tik reguliuojamiems šilumos gamintojams.

Priimtu įstatymo pakeitimu toliau įgyvendinamas NENS numatytas šilumos ūkio srities plėtojimo principas, kad šilumos gamintojai energijos išteklius įsigytų skaidriausiu ir konkurencingiausiu būdu, taip užtikrinant mažiausius kaštus šilumos vartotojams.

Vidaus energijos gamybos didinimas, panaudojant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius. Atsinaujinantys energijos ištekliai – perspektyviausias energijos šaltinis plečiant vidaus energijos gamybą. 2018 m. duotas startas atsinaujinančios energetikos plėtrai – žaliosios energetikos aukcionai pradėti rengti jau 2019 m. rugsėjo mėnesį. 2018 m. gruodžio 20 d. Seimas pritarė Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo pakeitimams, kuriais įtvirtinamas naujas paramos modelis atsinaujinančius energijos išteklius (toliau – AEI) naudosiančių elektrinių skatinimui. Pagal naująją tvarką, parama AEI elektrinėms ir toliau bus skirstoma aukcionų būdu, nes toks metodas leis užtikrinti pačią žemiausią kainą.

Modelis bus finansuojamas Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) lėšomis ir vartotojams papildomai nekainuos, kadangi nuo 2021 m. daliai AEI gamintojų, gaunančių paramą pagal dabartinę paramos schemą, baigsis skatinamasis laikotarpis ir parama toliau nebebus mokama. Be to, planuojamas nuoseklus paramos atsinaujinančiai energetikai iš VIAP mažėjimas dėl pingančių technologijų ir maksimalaus AEI orientavimo veikti rinkos sąlygomis.

Parama bus skirstoma technologiškai neutralių aukcionų būdu – tai reiškia, kad juose dalyvauti galės įvairias atsinaujinančios energetikos technologijas elektros energijos gamybai naudojančios elektrinės, kurios varžysis tarpusavyje dėl rinkos kainos priedo. Technologiškai neutralūs aukcionai leis atrinkti tik ekonomiškai naudingiausius projektus.

2019 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybė atvirtinto elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių skatinimo kvotų paskirstymo tvarkaraštį 2020–2022 metams, kuriame nustatė aukcionų dažnumą ir skirstomą elektros energijos gamybos kiekį. Planuojama, kad 2020–2022 m. laikotarpiu galėtų būti suorganizuoti dar 3 aukcionai kiekviename jų paskirstant po 0,7 TWh metinio elektros energijos gamybos kiekio.

AEI plėtra leis 30 proc. sumažinti elektros energijos importą, bus mažesnė oro tarša (34,7 tonų mažiau išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuri lygi 19 tūkst. automobilių metinei taršai), 2025 m. iš atsinaujinančių išteklių bus pagaminta bent du kartus daugiau elektros energijos nei dabar – nuo 2,54 TWh iki 5 TWh (tiek energijos užtektų beveik 1,4 mln. namų ūkių elektros poreikiams patenkinti) bei bus sukurta mažiausiai 320 naujų darbo vietų.

2018 m. vasario mėn. pradėti parengiamieji darbai dėl išsamių vėjo energetikos plėtros Baltijos jūroje galimybių tyrimų, kurie bus organizuojami Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje. Energetikos ministerijos atlikti veiksmai paspartino vėjo energetikos plėtros galimybių Baltijos jūroje tyrimus, kurių rezultatai leis įvertinti galimybes ir prisidėti prie bendros AEI plėtros Lietuvoje iki 2030 m. Pagal NENS, Lietuva AEI dalį bendrame galutiniam šalies energijos suvartojime iki 2030 m. yra įsipareigojusi padidinti iki 45 proc.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, AEI dalis bendrame šalies energijos balanse 2017 metais siekė 25,83 proc.

Konkurencingos vietinės generacijos plėtra. NENS numatoma, jog siekiant užtikrinti energetinį saugumą ir konkurencingumą, turi būti didinama vietinė elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių, taip pat sukurti galios rinkos mechanizmai, kurie skatintų subalansuotas investicijas į prieinamos elektros energijos generacijos vystymą. 2020 m. ir toliau bus užtikrinamos galimybės plėtoti elektros energijos gamybą didelio naudingumo kogeneracijos būdu bei sudaromos sąlygos nuosekliai augti vartotojų, pasigaminančių elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių savo reikmėms, skaičiui.

Sudarytos sąlygas elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantiems vartotojams gaminti ir vartoti elektros energiją geografiškai skirtingose vietose. Elektros energiją gaminančiais vartotojais galės tapti ne tik atskiri asmenys, bet ir jų grupės. Taip pat sudarytos sąlygos asmenims, norintiems tapti gaminančiais vartotojais, įsigyti elektros energijos gamybos pajėgumų dalį iš trečiųjų asmenų, kurie pajėgumus įrengs ir plėtos.

Ministerijos parengti ir Seimo priimti teisės aktai numato, kad gaminantiems vartotojams leidžiama įsirengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurių įrengtoji galia neviršija vartotojo objektui suteiktos leistinosios naudoti galios ir nėra didesnė kaip 500 kilovatų (kW).

Taip pat supaprastintos mažos galios (iki 30 kW) elektrinių įrengimo procedūros, atsisakant dalies leidimų bei diferencijuoti elektrinių prijungimo prie elektros tinklų mokesčių – šie patobulinimai leidžia asmenims greičiau ir pigiau, įsirengti elektrinę ir tapti elektros energiją gaminančiais vartotojais.

Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės (toliau - KHAE) penktojo sinchroninio agregato projektas, siekiant užtikrinti rezervavimo ir balansavimo paslaugų teikimą. Viena iš KHAE 5 agregato panaudojimo galimybių galėtų būti galios rezervų paslaugos teikimas po Baltijos šalių sinchronizacijos su KET.

3 prioritetas. Su energetikos sektoriumi susijusių verslo sąlygų ir investicinės aplinkos gerinimas, vartotojų teisių apsaugos stiprinimas.

1 darbas. Su energetikos sistema susijusių ekonominių veiklų plėtra ir verslo sąlygų gerinimas

- Su Klaipėdos SGD terminalo veikla susijusių veiklų ir kompetencijų eksportas (2020 m. III ketv.).
- Biomasės ir saulės technologijų gamintojų produkcijos eksporto skatinimas (2020 m. III ketv.).
- Prisijungimas prie regioninės dujų rinkos zonos (2021 m. IV ketv.).
- Vartotojo prijungimo prie elektros ir dujų tinklų pagreitinimas ir proceso administracinės naštos mažinimas (2020 m. III ketv.).
- Skatinamojo reguliavimo principų įdiegimas energetikos sektoriuje (2020 m. III ketv.).

2 darbas. Tarptautiniu lygiu vertinamų verslo ciklą (nuo įsteigimo iki pasibaigimo) reglamentuojančių teisės aktų ir procedūrų (pagal Pasaulio banko tyrimo „Doing Business“ sritis) bei įrankių patobulinimas

- Nebuitinio vartotojo prijungimo prie elektros tinklų pagreitinimas (2020 m. III ketv.)

NENS matoma vizija, kad Lietuva iš energetikos technologijas importuojančios šalies turi tapti energetikos technologijas kuriančia ir jas eksportuojančia šalimi. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas įgyvendinant pastatų renovacijos programas ir keliant gamybos pramonės įmonių efektyvumą, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo skatinimas sukuria didelę šių paslaugų rinką ir galimybę kurti darbo vietas, vystyti mažo išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir aplinkos oro teršalų kiekio inovatyvias technologijas ir žmogiškųjų išteklių gebėjimus.

Su Klaipėdos SGD terminalo veikla susijusių veiklų ir kompetencijų eksportas. Energetikos ministerija siekia didinti Klaipėdos SGD terminalo pajėgumų panaudojimą Baltijos jūros regiono

---

šalių reikmėms. 2016 m. Klaipėdos universitetas, bendradarbiaujant su AB „Klaipėdos nafta“, AB Vakarų laivų gamykla, VšĮ Klaipėdos mokslų ir technologijų parkas, Švietimo ir mokslo ministerija ir Energetikos ministerija, pradėjo SGD technologijų ir kompetencijų centro kūrimo darbus pažangiai SGD studijų, mokslinių tyrimų ir verslo vystymo infrastruktūrai sukurti. Siekiama, kad SGD klasteris Klaipėdoje konsoliduotų verslo ir mokslo patirtį, kompetencijas, galimybes bei idėjas SGD technologijų plėtrai ir globaliai konkuruotų savo siūloma kompetencija ir paslaugomis.

2017 m. balandžio 26 d. įsteigtas Baltijos jūros regiono šalių SGD klasteris ir Baltijos jūros regiono šalių SGD kompetencijų centras. Baltijos jūros regiono šalių SGD klasteris – tai verslo bendradarbiavimo organizacija, kurią sudaro Lietuvos, Švedijos, Norvegijos, Danijos, Vokietijos ir Lenkijos nacionaliniai klasteriai, susijungiantys tam, kad SGD srityje minėtame regione paspartintų inovacijų, technologijų bei infrastruktūros plėtrą. Steigiant Baltijos jūros regiono šalių SGD kompetencijų centrą suburtos mokslo institucijos, siekiančios tobulinti mokymą SGD srityje bei auginti kritinę SGD technologijų specialistų masę, kuri yra būtina siekiant šių technologijų plėtros Baltijos jūros regione.

Vartotojo prijungimo prie elektros ir dujų tinklų pagreitinimas ir proceso administracinės naštos mažinimas. 2018 m. birželio 30 d. LR Seimas pritarė Energetikos ministerijos pasiūlytiems Energetikos įstatymo, Elektros energetikos įstatymo ir Gamtinių dujų įstatymų pakeitimams. Pritarus Energetikos ministerijos siūlymams, nuo 2019 m. sausio 1 d. didžiosioms pramonės įmonėms mažės mokestinė našta, taikant diferencijuotą Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) mokestį. Taip pat didžiosios verslo įmonės galės greičiau ir paprasčiau prijungti įrenginius prie dujų ir elektros tinklų. Tai sukurs sąlygas augti Lietuvos pramonės konkurencingumui ir pagerins investicinę aplinką.

Pritarta, kad intensyviai elektros energiją naudojančiuose pramonės sektoriuose veikiančioms įmonėms būtų mažinama mokestinė našta. Teisės aktų pakeitimai numato, kad už elektros energijos kiekį, viršijantį vieną gigavatvalandę, už praėjusius kalendorinius metus įmonės galės susigrąžinti 85 proc. sumokėtos VIAP kainos dalies.

Buitiniams vartotojams taip pat mažėjo biurokratinių kliūčių, prijungiant elektros ir dujų įrenginius prie tinklų. Nuo 2019 m. sausio 1 d. atsakyta Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau – VEI) pažymų ir patikrinimų, prijungiant naujų vartotojų įrenginius prie tinklų. Pagal naują tvarką nuo 2019 m. sausio 1 d. atestuotos įmonės ir asmenys, įrengdami elektros ir gamtinių dujų energetikos įrenginius, privalo užtikrinti jų techninę saugą – pastarąją dalį iki šiol kontroliavo VEI.

Seimas taip pat pritarė įstatymų pataisoms, kurios leis didiesiems elektros ir dujų vartotojams pagreitinti ir supaprastinti prijungimo prie elektros ir gamtinių dujų tinklų procedūrą. Lanksti „Fast Track“ procedūra suteiks vartotojams daugiau galimybių valdyti prijungimo procesą prie tinklų bei jį sutrumpinti, o tai padės sukurti investuotojams patrauklesnę verslo aplinką.

Dar vienas svarbus teisės aktų pakeitimas, skirtas stambiems elektros energijos vartotojams – galimybė prisijungti tiesiogiai prie elektros perdavimo tinklo. Tokia galimybė galės pasinaudoti tie vartotojai, kurių įrenginių galia yra ne mažesnė nei 10 MW ir kurie įsipareigos 10 metų nemažinti galios ir tiek pat laiko mokėti galios mokestį.

Šie ir kiti veiksmai leido pasiekti įvertinimą tarptautiniu lygiu – 2019 m. spalį Pasaulio banko paskelbtame valstybių verslo sąlygų reitinge „Doing Business 2020“ Lietuva užėmė 11-tą vietą pagerinusi savo rodiklį per 0,6 raško nuo 81,0 iki 81,6. Ženklią įtaką Lietuvos reitingo gerėjimui padarė prisijungimas prie elektros tinklų rodiklio „Getting Electricity“ reitingo gerėjimas - Lietuva pakilo iš 26 į 15 vietą ir gerokai aplenkė Estiją, Latviją bei Lenkiją. Rodiklio „Getting Electricity“ reitingas sudaromas, įvertinant keturis parametrus – procedūrų skaičių, prijungimo laiką, darbų kainą ir tinklo patikimumą bei tarifų skaidrumą.

Energetikos kompetencijų centro ir duomenų bazės sukūrimas. Įsteigta VšĮ Lietuvos energetikos agentūra – pirmasis Lietuvoje energetikos analizės ir kompetencijų centras. 2018 m. liepos mėn. Seimas pritarė Energetikos ministerijos siūlymui steigti Lietuvos energetikos agentūrą (toliau – LEA). Naujasis energetikos srities kompetencijų ir duomenų centras veiklą pradėjo nuo

---

2019 m. LEA perėmė dviejų likviduojamų valstybės įmonių – Energetikos agentūros ir Lietuvos naftos produktų agentūros – vykdytas funkcijas, taip pat kitas naujas funkcijas, svarbias efektyvaus energetikos sektoriaus funkcionavimui.

2019 m. LEA atliko Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano analitinės dalies rengimą: surinko informaciją apie statistinį energijos suvartojimą, esamas ir planuojamas politikos priemonės, darančias poveikį energijos vartojimo efektyvumo didinimui, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrai, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimų mažinimui, jų poveikį, padarytos prielaidos. Buvo sukurtas ateities energetikos sektoriaus modelis, analizuojant esamą politiką ir priemones, planuojami galimi politikos ir priemonių scenarijai, numatomos prognozės, modeliuojamos prielaidos, modifikuojami politikos priemonių mastai ir jų poveikis.

LEA kaupis, sistemins bei analizuos energetikos sektoriaus duomenis, koordinuos bei prižiūrės atnaujintos NENS įgyvendinimą, administruos energijos vartojimo auditus atliekančių specialistų bei atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius montuojančių specialistų rengimo atestavimą. Naujoji institucija taip pat teiks pasiūlymus, susijusius su moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra energetikos bei tvarios aplinkos sektoriuose. LEA bus pavesta koordinuoti vėjo energetikos plėtrą Baltijos jūroje bei organizuoti su ja susijusias procedūras – tyrimus bei aukcionus.

2020 m. sausio mėn. LEA atliko pirmąjį Lietuvos savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimą. Jo metu įvertinti savivaldybių pasiekimai atsinaujinančios energetikos ir energijos vartojimo efektyvumo srityse. Pasiekimai vertinti pagal vienuolika kriterijų. Tarp jų – savivaldybių prisiimti įsipareigojimai merų pakto susitarimuose, kuriuose savivaldybės savanoriškai įsipareigojo prisidėti prie Europos Sąjungos (ES) klimato ir energetikos tikslų, taip pat konkretūs pasiekimai atsinaujinančios energetikos ir energetinio efektyvumo srityse.

LEA kasmet vertins savivaldybes pagal jų pasiekimus ir padarytą pažangą atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityse.

Apjungus dvi valstybės įmones, bus užtikrinta efektyvesnė ir kokybiškesnė veikla. Siūlomais pokyčiais bus įgyvendintos ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijos dėl efektyvesnio ir skaidresnio valstybės įmonių veikimo bei didesnės atskaitomybės.

4 prioritetas. Valstybės interesų įgyvendinimo švarios ir saugios energetikos srityje užtikrinimas tarptautinėje bendruomenėje.

1 darbas. Lietuvos strateginių interesų užtikrinimas priimant ES sprendimus Lietuvai prioritetinėse srityse

- Lietuvos interesus atitinkančių nuostatų įtvirtinimas ES sprendimuose dėl švarios energetikos ir kovos su klimato kaita instrumentų (plečiant vidaus energetikos rinką, didinant energetinį saugumą, efektyvinant kovą su klimato kaita) (2020 m. III ketv.).

2 darbas. Lietuvos interesus atitinkančių ES ir tarptautinių organizacijų sprendimų ir rekomendacijų dėl Baltarusijos Astravo atominės elektrinės branduolinės saugos ir aplinkosaugos priėmimas

- Bendros Baltijos šalių pozicijos dėl Astravo atominės elektrinės projekto siekimas - sutarimas dėl vienodų principų, susijusių su elektros energijos iš trečiųjų šalių patekimu į rinką nuo Astravo atominės elektrinės eksploatavimo pradžios, taikymo ir Baltijos šalių paramos siekimas, kad ši elektra nepatektų į Europos elektros rinką (2020 m. III ketv.).
- Siekimas, kad branduolinės saugos ES kaimynystėje klausimas būtų ES energetikos ir užsienio politikos, ES santykių su Baltarusija darbotvarkės prioritetinis klausimas (2020 m. III ketv.).

Lietuvos interesus atitinkančių ES ir tarptautinių organizacijų sprendimų ir rekomendacijų dėl Baltarusijos Astravo atominės elektrinės (BAE) branduolinės saugos ir aplinkosaugos priėmimas. 2017 m. sausio mėn. Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Nacionalinio saugumo

---

strategijoje Baltarusijos Astravo atominė elektrinė (toliau – BAE) yra įvardinta kaip viena iš grėsmių nacionaliniam saugumui. 2019 m. vasario mėn. Ženevoje vykusiame Jungtinių Tautų Poveikio aplinkai įvertinimo tarpvalstybiniame kontekste (ESPOO) konvencijos šalių susitikime buvo pripažinta, kad Baltarusija pažeidė net kelis ESPOO konvencijos reikalavimus: konvencijos 4 straipsnio 1 dalį (netinkamas poveikio aplinkai vertinimo dokumentacijos parengimas, netinkamas aikštelių alternatyvų vertinimas), 5 straipsnio a dalį (netinkamos konsultacijos su poveikį patirsiančiomis šalimis) ir 6 straipsnio 1 dalį (netinkamas galutinis sprendimas), nepagrįsdama pasirinktos aikštelės pasirinkimo priimant galutinį sprendimą. Tai reiškia, kad Astravo AE projektas nėra plėtojamas pagal aukščiausius branduolinės energetikos standartus ir pažeidžia tarptautines konvencijas. Siekiant užtikrinti saugumą, atitinkamuose Lietuvos teisės aktuose įtvirtintos nuostatos, kad nuo grėsmę nacionaliniam saugumui keliančios Astravo AE elektros gamybos bandymų pradžios elektra iš Baltarusijos nebegalės patekti į Lietuvos rinką.

Regioninės iniciatyvos. Sprendžiant BAE klausimą, siekiama rasti bendrus regioninius sprendimus, visų pirma su Latvija ir Estija, dėl vienodų principų, susijusių su elektros energijos iš trečiųjų šalių patekimu į rinką, taikymo. Atsižvelgiant į atliktus ekonominius ir teisinius vertinimus Baltijos ministrų tarybos vyresniųjų energetikos pareigūnų komitete 2018 m. balandžio mėn. buvo suderintos gairės dėl reikalingų kompleksinių veiksmų elektros prekybos su trečiosiomis šalimis santykiams reguliuoti. Visgi, šio susitarimo įgyvendinimo klausimas šiuo metu yra atviras ir 2019 m. numatomos tolesnės diskusijos su Latvija ir Estija.

Nacionaliniai veiksmai. 2017 m. balandžio 20 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių įstatymą. Šiame įstatyme įtvirtinta, kad į Lietuvos rinką negali patekti elektra iš trečiųjų šalių, kuriose veikia tokios elektrinės, išskyrus, jei elektra būtina šalies energetikos sistemos patikimumui, be to, Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė negali būti naudojama tokių jėgainių elektros akumuliacijai.

2017 m. birželio 15 d. Lietuvos Respublikos Seimas įstatymu Dėl Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, statomos branduolinės elektrinės pripažinimo nesaugia, keliančia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai pripažino BAE nesaugia branduoline elektrine.

2017 m. rugsėjo 13 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr. 739 patvirtino Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo nesaugios branduolinės elektrinės, kuri yra statoma Baltarusijos Respublikoje ir kuri kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai, įgyvendinimo veiksmų planą (toliau – Veiksmų planas).

Viena iš Veiksmų plane numatytų priemonių yra užtikrinti, kad į Lietuvos elektros energijos rinką nepatektų elektros energija iš Baltarusijos Respublikos, jeigu būtų pradėta eksploatuoti BAE. Įgyvendinant Veiksmų planą yra atlikti atitinkami reguliacinės aplinkos patikslinimai.

Energetikos ministro įsakymu pakeistos Elektros tinklų naudojimo taisyklės. Pakeitimais nustatyta, kad Lietuvos elektros energetikos sistemoje veikiantys akumuliaciniai elektros galios pajėgumai (Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė) negali būti naudojami Lietuvos Respublikos įstatymais pripažintų trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių elektros akumuliacijai ir aktyviosios galios rezervavimo poreikiams tenkinti.

Taip pat atitinkamai pakeisti Prekybos elektros energija taisyklės ir Elektros energijos importo ir eksporto tvarkos aprašas. Naujoji tvarka numato, kad nuo elektros energijos gamybos BAE technologinių bandymų pradžios jungiamųjų linijų tarp Lietuvos ir Baltarusijos pralaidumai prekybai bus lygūs 0 MW. Taisyklės taip pat numato, kad elektros energijos importas per jungiamąsias linijas tarp Lietuvos ir Kaliningrado srities dabar esamų pralaidumų ribose galės būti vykdomas tik tokia apimtimi, kuri Kaliningrado srityje gali būti pagaminta ir nesuvartota. Taip bus užkirstas kelias galimam Baltarusijoje pagamintos elektros energijos patekimui į Lietuvos rinką, pasinaudojant atitinkamomis prekybinėmis schemomis su Kaliningrado sritimi.

Nuo 2020 m. sausio 1 d. įsigalioję Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo pakeitimai apribos elektros energijos

---

importo veiklą iš trečiųjų šalių, kuriose veikia nesaugios branduolinės elektrinės, keliančios grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, taip pat galimybes asmenims per kitas valstybes tiekti elektros energiją, pagamintą trečiojoje šalyje, kurioje veikia nesaugi branduolinė elektrinė.

Veiksmai ES lygiu. Dėl elektros patekimo iš trečiųjų šalių į bendrą Europos Sąjungos vidaus rinką sąlygų ir su tuo susijusio poreikio užtikrinti vidaus elektros rinkos dalyvių bei vartotojų interesus buvo diskutuojama ir Europos Komisijos pateikto „Švarios energijos“ paketo rėmuose, svarstant Elektros direktyvos projektą. Nuoseklių Lietuvos pastangų dėka, Elektros vidaus rinkos direktyva yra papildyta nuostata, kad ES elektros vidaus rinkos dalyviai iš trečiųjų šalių turės laikytis ES ir valstybių narių reikalavimų, įskaitant ir tuos, kurie taikomi aplinkosaugos ir saugumo srityse.

2019 m. gruodžio 3-4 dienomis Energetikos ministras Žygimantas Vaičiūnas lankėsi Briuselyje, kur susitikime su naująją energetikos komisare Kadri Simson ir Energetikos Tarybos posėdyje išdėstė Lietuvos reikalavimus dėl Astravo AE streso testų metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo ir europinės proceso priežiūros.

Lietuvos vardu visoms ES šalims buvo išplatintas dokumentas apie netoleruotiną situaciją Baltarusijoje dėl neįgyvendintų streso testų rekomendacijų. Taip pat buvo priminta, kad Baltarusija pabrėžtinai siekia spartinti Astravo AE statybas ir kartu vilkina streso testų procesą bei vis dar nėra įsipareigojusi įgyvendinti 2018 m. ES ekspertų grupės pateiktų rekomendacijų.

Lietuvos atstovų siekiama, kad EK svarbiausią dėmesį skirtų Astravo AE klausimui ir skubiau kreiptųsi į Baltarusiją, raginant ją pateikti savo nacionalinį veiksmų planą tarptautinių ekspertų peržiūrai ir įgyvendinti rekomendacijas iki Astravo AE paleidimo. Lietuvos teigimu, EK turėtų vykdyti atidžią bei nuolatinę peržiūrėto plano įgyvendinimo priežiūrą bei periodiškai informuoti ES valstybes nares.

2018 m. rudenį ES Taryboje pradėtas ES Branduolinės saugos bendradarbiavimo instrumento (INSC) reglamento (toliau – Reglamentas), sukurto padėti trečiųjų šalių branduolinės energetikos reguliatoriams perimti gerąją praktiką bei tobulinti savo veiklos metodus, peržiūra. Vadovaujantis šiuo Reglamentu yra teikiama ES parama Baltarusijos branduolinę saugą reguliuojančiai institucijai. Energetikos ministerija kartu su VATESI bei Užsienio reikalų ministerija ėmėsi veiksmų šiame peržiūrimame Reglamente įtvirtinti aiškius kontrolės mechanizmus, nubrėžiančius konkrečią atskaitomybę už skiriamą finansinę paramą bei įtvirtinančius reikalavimą demonstruoti konkrečius rezultatus. Toks reikalavimas, nustatytas Reglamente, konkrečiu Baltarusijos atveju leistų reikalauti, kad ES parama Baltarusijai būtų siejama su tarptautinių konvencijų įgyvendinimu ir pasiektais apčiuopiamais rezultatais. Nepasiekus užsibrėžtų tikslų parama būtų stabdoma.

Energetikos ministerija kartu su VATESI aktyviai dirba diplomatiniais kanalais tiesiogiai su Baltarusija – šiemet buvo parengtas dvišalis išankstinio perspėjimo susitarimas dėl apsikeitimo informacija avarinės situacijos atveju, kurį planuojama pasirašyti.

5 prioritetas. Aplinkos, tinkamos darniai gyventi visoms gyvybės formoms, kokybės užtikrinimas oro taršos ir klimato kaitos mažinimo srityse.

1 darbas. Teisinių ir ekonominių priemonių sukūrimas, siekiant sumažinti oro taršą ir klimato kaitą

- Lietuvos nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano įgyvendinimas (2029 m. IV ketv.).

Lietuvos nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas. 2018 m. gruodžio 21 d. patvirtintas Energetikos Sąjungos Valdymo sistemos reglamentas. Pagal jį visos ES šalys turėjo pasirengti nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, kurie apimtų energijos tiekimo saugumo, energijos rinkos, energijos vartojimo efektyvumo, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo bei mokslinius tyrimų, inovacijų ir konkurencingumo klausimus. Tai bus

---

---

esminė priemonė veiksmingam ir efektyviam užsibrėžtų ES ir nacionalinių tikslų 2030 metams pasiekimui.

Lietuvos nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas (toliau – Planas) apima visas penkias Energetikos Sąjungos dimensijas – energijos tiekimo saugumą, solidarumą ir pasitikėjimą; visiškai integruotą Europos energijos rinką; energijos vartojimo efektyvumą; ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą; mokslinius tyrimus, inovacijas ir konkurencingumą. Plano rengimo procese dalyvavo Energetikos, Aplinkos, Žemės ūkio, Susisiekimo, Ekonomikos ir inovacijų, Švietimo, mokslo ir sporto bei Finansų ministerijos.

2018 m. birželio 21 d. Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Strategijoje įtvirtinti ambicingi tikslai buvo perkelti į Planą.

2019 m. gruodžio 30 d. Vyriausybė pritarė atnaujintam Lietuvos nacionaliniam energetikos ir klimato srities veiksmų planui 2021–2030 m. Jame numatyti artimiausio dešimtmečio Lietuvos veiksmai kovojant su klimato kaita. Planas buvo pateiktas Europos Komisijai, kuri iki 2020 m. birželio mėnesio turėtų pateikti Planą vertinimą.

Programos vertinimas nėra atliktas.

Programa yra tęstinė ir neterminuota.

Programos koordinatoriai:

Energetikos ministerijos kancleris

Energetikos viceministrai

Programos vykdytojai:

Energetikos ministerija

VĮ Ignalinos atominė elektrinė

VšĮ Lietuvos energetikos agentūra

---

2 lentelė. 2019-2022 metų programos tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai (tūkst. eurų)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2019 metų asignavimai				2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Numatomi 2022 metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas	Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
01.01. Nacionalinės energetikos nepriklausomybės strategijos tikslų įgyvendinimas																			
01.01.01	Tikslas: Formuoti Lietuvos energetikos politiką ir užtikrinti veiksmingą jos įgyvendinimą	4 208,0	4 182,0	2 125,0	26,0	7 577,0	7 543,0	2 856,0	34,0	6 246,0	6 210,0	2 922,0	36,0	6 065,0	6 029,0	2 938,0	36,0		
01.01.01.01	Uždavinys: Užtikrinti teisės aktais Energetikos ministerijai pavestų energetikos srities valstybės valdymo funkcijų vykdymą	3 022,0	2 996,0	2 012,0	26,0	4 415,0	4 381,0	2 718,0	34,0	4 420,0	4 384,0	2 758,0	36,0	4 048,0	4 012,0	2 768,0	36,0		
01.01.01.01.01	Priemonė: Užtikrinti ministerijos veiklos organizavimą	2 645,0	2 619,0	1 834,0	26,0	3 955,0	3 921,0	2 492,0	34,0	4 154,0	4 118,0	2 532,0	36,0	3 847,0	3 811,0	2 654,0	36,0		01-05-03-12 04-01-05-05 04-01-05-08 04-01-05-09 04-01-06-01 04-01-06-02 04-01-06-04 04-01-06-06 04-02-10-02 04-02-10-04 04-02-10-05 04-02-10-06
01.01.01.01.02	Priemonė: Administruoti techninę paramą, skirtą veiksmų programai įgyvendinti (ES Sanglaudos fondas)	237,0	237,0	178,0	0,0	260,0	260,0	226,0	0,0	260,0	260,0	226,0	0,0	131,0	131,0	114,0	0,0		
01.01.01.01.03	Priemonė: Administruoti techninę paramą, skirtą informuoti apie veiksmų programą (ES Socialinis fondas)	140,0	140,0	0,0	0,0	200,0	200,0	0,0	0,0	6,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2019 metų asignavimai				2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Numatomi 2022 metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas	Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
01.01.01.01.04	Priemonė: Administruoti techninę paramą, skirtą veiksnių programai vertinti (ES Socialinis fondas)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	70,0	70,0	0,0	0,0		
01.01.01.02	Uždavinys: Atstovauti Lietuvos energetikos politikos interesams ES institucijose ir tarptautinėse organizacijose formuojant ir įgyvendinant Lietuvos ir ES energetikos politiką	570,0	570,0	113,0	0,0	816,0	816,0	138,0	0,0	794,0	794,0	164,0	0,0	800,0	800,0	170,0	0,0		
01.01.01.02.01	Priemonė: Užtikrinti Lietuvos energetikos ataskaitos ES funkcijų vykdymą	448,0	448,0	113,0	0,0	585,0	585,0	138,0	0,0	640,0	640,0	164,0	0,0	646,0	646,0	170,0	0,0		
01.01.01.02.02	Priemonė: Dalyvauti (narystė) tarptautinėse energetikos organizacijose	122,0	122,0	0,0	0,0	231,0	231,0	0,0	0,0	154,0	154,0	0,0	0,0	154,0	154,0	0,0	0,0	TVP-37 ⁸	
01.01.01.03	Uždavinys: Įgyvendinti Lietuvos branduolinės energetikos politiką ir atstovauti jai tarptautinėse organizacijose	616,0	616,0	0,0	0,0	2 346,0	2 346,0	0,0	0,0	1 032,0	1 032,0	0,0	0,0	1 217,0	1 217,0	0,0	0,0		
01.01.01.03.01	Priemonė: Saugiai tvarkyti radioaktyviausias atliekas ir eksploatuoti atliekynus	316,0	316,0	0,0	0,0	1 737,0	1 737,0	0,0	0,0	719,0	719,0	0,0	0,0	903,0	903,0	0,0	0,0	TVP-34 ⁹	

⁸ Vystomojo bendradarbiavimo tarpinstitucinis veiklos planas

⁹ Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo tarpinstitucinis veiklos planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2019 metų asignavimai				2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Numatomi 2022 metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas	Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
01.01.01.03.02	Priemonė: Dalyvauti Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) veikloje	300,0	300,0	0,0	0,0	309,0	309,0	0,0	0,0	313,0	313,0	0,0	0,0	314,0	314,0	0,0	0,0	TVP-37	
01.01.01.03.03	Priemonė: Kompensuoti subjektams, užtikrinantiems elektros energijos visuomeninį tiekimą Ignalinos AE regione, negautas 2020 metais pajamas, taikant 10 procentų mažesnę elektros energijos kainą Ignalinos AE regiono asmenims, kuriems taikomos buitinių vartotojų elektros kainos ir tarifai	0,0	0,0	0,0	0,0	300,0	300,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
01.01.02	Tikslas: Sujungti Lietuvos energetines sistemas su Europos Sąjungos sistemomis	27 164,0	27 164,0	0,0	0,0	8 673,0	8 669,0	110,0	4,0	75 596,0	75 591,0	110,0	5,0	28 990,0	28 985,0	110,0	5,0		
01.01.02.01	Uždavinys: Užtikrinti strateginių energetikos projektų įgyvendinimą	27 164,0	27 164,0	0,0	0,0	8 673,0	8 669,0	110,0	4,0	75 596,0	75 591,0	110,0	5,0	28 990,0	28 985,0	110,0	5,0		
01.01.02.01.01	Priemonė: Vystyti strateginius ir kitus energetikos projektus, prižiūrėti ir koordinuoti jų įgyvendinimą	27 164,0	27 164,0	0,0	0,0	8 533,0	8 533,0	0,0	0,0	75 455,0	75 455,0	0,0	0,0	28 849,0	28 849,0	0,0	0,0		04-02-10-01 04-02-10-03 04-04-01-01 04-04-01-02 05-02-02-01 05-02-02-02 05-02-02-03 05-02-02-04 05-02-02-05 05-02-03-01 05-02-03-03 05-02-03-04

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2019 metų asignavimai				2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Numatomi 2022 metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas	Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
01.01.02.01.02	Priemonė: Užtikrinti efektyvų Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) finansinės paramos panaudojimą	0,0	0,0	0,0	0,0	140,0	136,0	110,0	4,0	141,0	136,0	110,0	5,0	141,0	136,0	110,0	5,0		
01.01.03	Tikslas: Siekti darnios energetikos sektoriaus plėtros	97 237,0	97 237,0	0,0	0,0	133 539,0	119 684,0	424,0	13 855,0	122 890,0	114 566,0	424,0	8 324,0	49 731,0	41 083,0	424,0	8 648,0		
01.01.03.01	Uždavinys: Didinti energijos gamybos, energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą bei atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą	97 237,0	97 237,0	0,0	0,0	133 539,0	119 684,0	424,0	13 855,0	122 890,0	114 566,0	424,0	8 324,0	49 731,0	41 083,0	424,0	8 648,0		
01.01.03.01.01	Priemonė: Užtikrinti Lietuvos energetikos agentūros veiklos organizavimą	7 257,0	7 257,0	0,0	0,0	19 757,0	5 902,0	424,0	13 855,0	14 526,0	6 202,0	424,0	8 324,0	15 150,0	6 502,0	424,0	8 648,0		
01.01.03.01.02	Priemonė: Didinti viešųjų valstybinių kultūros pastatų energinį efektyvumą	331,0	331,0	0,0	0,0	3 205,0	3 205,0	0,0	0,0	3 713,0	3 713,0	0,0	0,0	2 864,0	2 864,0	0,0	0,0	TVP-22 ¹⁰	
01.01.03.01.03	Priemonė: Mažinti oro taršą – skatinti pereiti nuo iškastinio kuro prie atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo šilumos energijai gaminti, skatinti efektyvesnę šilumos energijos gamybą	1 474,0	1 474,0	0,0	0,0	24,0	24,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	TVP-23 ¹¹	

¹⁰ 2014-2020 m. nacionalinės plėtros programos horizontaliojo prioriteto "Kultūra" tarpinstitucinis veiklos planas

¹¹ 2014-2020 m. nacionalinės plėtros programos horizontaliojo prioriteto "Sveikata visiems" tarpinstitucinis veiklos planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2019 metų asignavimai				2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Numatomi 2022 metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas	Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti						
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
01.01.03.01.04	Priemonė: Didinti viešųjų valstybinių sveikatos paslaugų pastatų energinį efektyvumą	184,0	184,0	0,0	0,0	679,0	679,0	0,0	0,0	2 000,0	2 000,0	0,0	0,0	2 000,0	2 000,0	0,0	0,0	TVP-23	
01.01.03.01.06	Priemonė: Didinti energijos gamybos efektyvumą namų ūkiuose	290,0	290,0	0,0	0,0	1 000,0	1 000,0	0,0	0,0	290,0	290,0	0,0	0,0	290,0	290,0	0,0	0,0	TVP-21 ¹²	
01.01.03.01.07	Priemonė: Skatinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektus	345,0	345,0	0,0	0,0	380,0	380,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	TVP-18 ¹³	
01.01.03.01.09	Priemonė: Panaudoti kitą 2014-2020 m. ES struktūrinę paramą	85 739,0	85 739,0	0,0	0,0	103 087,0	103 087,0	0,0	0,0	84 886,0	84 886,0	0,0	0,0	21 988,0	21 988,0	0,0	0,0		04-01-05-03 04-01-05-04
01.01.03.01.11	Priemonė: Skatinti elektros energijos skirstymo tinklų modernizavimo ir plėtros projektus	1 617,0	1 617,0	0,0	0,0	5 407,0	5 407,0	0,0	0,0	12 475,0	12 475,0	0,0	0,0	7 439,0	7 439,0	0,0	0,0	TVP-18	
01.01.03.01.12	Priemonė: Skatinti nedidelės galios biokuro kogeneraciją	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5 000,0	5 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	TVP-18	
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	130 798,0	130 376,0	3 744,0	422,0	149 789,0	135 896,0	3 390,0	13 893,0	204 732,0	196 367,0	3 456,0	8 365,0	84 786,0	76 097,0	3 472,0	8 689,0		
	iš jo: 1.1. bendrojo finansavimo lėšos	57,0	57,0	27,0	0,0	346,0	346,0	37,0	0,0	149,0	149,0	37,0	0,0	167,0	167,0	21,0	0,0		
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	117 233,0	117 233,0	151,0	0,0	124 044,0	124 044,0	214,0	0,0	184 433,0	184 433,0	214,0	0,0	64 145,0	64 145,0	118,0	0,0		
	1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	150,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		

¹² 2014-2020 m. nacionalinės plėtros programos horizontaliojo prioriteto "Regionų plėtra" tarpinstitucinis veiklos planas

¹³ Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos 2013-2020 metų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2019 metų asignavimai				2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Numatomi 2022 metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas	Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
	Iš viso programai finansuoti (1+2)	130 798,0	130 376,0	3 744,0	422,0	149 789,0	135 896,0	3 390,0	13 893,0	204 732,0	196 367,0	3 456,0	8 365,0	84 786,0	76 097,0	3 472,0	8 689,0		

3 lentelė. Programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Susijęs strateginio planavimo dokumentas
		Faktinės	2020 metų	2021 metų	2022 metų	
1	2	3	4	5	6	7
01.01. Nacionalinės energetikos strategijos tikslus įgyvendinanti Energetikos ministerijos programa						
	1-ajam programos tikslui: Formuoti Lietuvos energetikos politiką ir užtikrinti veiksmingą jos įgyvendinimą					
R-01.01-01-01	Nacionalinės energetikos nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano vykdymas, proc.	N.D.	100	100	100	SVP ¹⁴
	1-ajam tikslo uždaviniui: Užtikrinti teisės aktais Energetikos ministerijai pavestų energetikos srities valstybės valdymo funkcijų vykdymą					
P-01.01-01-01-01	Laiku įgyvendintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano veiksmų dalis, proc.	83 (2019 m.)	100	100	100	SVP
	2-ajam tikslo uždaviniui: Atstovauti Lietuvos energetikos politikos interesams ES institucijose ir tarptautinėse organizacijose formuojant ir įgyvendinant Lietuvos ir ES energetikos politiką					
P-01.01-01-02-01	Specialiųjų atšakų pareigybių skaičius, vnt.	5 (2018 m.)	5	5	5	SVP
	3-ajam tikslo uždaviniui: Įgyvendinti Lietuvos branduolinės energetikos politiką					
P-01.01-01-03-01	Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo priemonių vykdymas pagal pasirašytą pavidimo sutartį tarp Energetikos ministerijos ir VĮ Ignalinos atominės elektrinės, proc.	_15	100	100	100	SVP
	2-ajam programos tikslui: Sujungti Lietuvos energetines sistemas su Europos Sąjungos sistemomis					
R-01.01-02-01	Įgyvendinta sinchronizacijos su kontinentinės Europos elektros tinklais (KET) projekto dalis, proc.	40 (2019 m.)	45	50	55	VPI ¹⁶
R-01.01-02-02	Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos sumažinimas, proc.	-	40	-	-	VPI
	1-ajam tikslo uždaviniui: Užtikrinti strateginių energetikos projektų įgyvendinimą					
P-01.01-02-01-01	Lietuvos ir Lenkijos dujotiekių jungties projekto įgyvendinimas, proc.	22 (2019 m.)	86	100	-	VPI
	3-ajam programos tikslui: Siekti darnios energetikos sektoriaus plėtos					
R-01.01-03-01	Prijungimo prie skirstomųjų dujų tinklų trukmė (k. d.)	88 (2018 m.)	50	40	40	VPI
R-01.01-03-02	Padėtis pagal „Doing Business“ prisijungimo prie elektros tinklų rodiklį	15 (2019 m.)	20	20	20	VPI

¹⁴ Strateginis veiklos planas.

¹⁵ Naujas vertinimo kriterijus.

¹⁶ Vyriausybės programos įgyvendinimo planas.

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Susijęs strateginio planavimo dokumentas
		Faktinės	2020 metų	2021 metų	2022 metų	
1	2	3	4	5	6	7
R-01.01-03-03	Sunaudotos galutinės energijos kiekio sumažėjimas kultūros viešųjų paslaugų pastatuose, kuriuose įgyvendintos energinio efektyvumo priemonės, kaupiamaisiais proc.	0 (2018 m.)	30	30	30	TVP-22
R-01.01-03-04	Sunaudotos galutinės energijos kiekio sumažėjimas viešųjų valstybinių sveikatos priežiūros įstaigų pastatuose, kuriuose įgyvendintos energinio efektyvumo priemonės, kaupiamaisiais proc.	0 (2018 m.)	30	30	30	TVP-23
R-01.01-03-05	Sutaupyta galutinės energijos kiekis centrinės valdžios viešuosiuose pastatuose, GWh	0 (2018 m.)	30	35	40	VPEEDP ¹⁷
R-01.01-03-06	Galutinės energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas, palyginti su 2010 metais, proc.	30 (2018 m.)	32	34	36	TVP-18
	1-ajam tikslui uždaviniui: Didinti energijos gamybos, energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą bei atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą					
P-01.01-03-01-01	Sutaupyta suminis galutinės energijos kiekis nuo 2013 m., GWh	2624 (2017 m.)	2800	2900	3000	VPIP
P-01.01-03-01-02	Gaminančių vartotojų dalis, palyginti su visų vartotojų skaičiumi, proc.	0,2 (2019 m.)	2	2,5	2,5	VPIP
P-01.01-03-01-03	Energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių ir vietinės energijos gamybos pajėgumų padidėjimas, MW	24,03 (2018 m.)	360	360	440	VPIP
P-01.01-03-01-04	Centralizuoto aprūpinimo šiluma, įmonėse, dalyvaujančiose Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje, centralizuotai tiekiamos šilumos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis, procentais per metus	68,8 (2017 m.)	70	73	75	TVP-18
P-01.01-03-01-05	Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis, palyginti su bendru šalies elektros energijos suvartojimu, procentais per metus	18 (2017 m.)	21	30	32	TVP-18
P-01.01-03-01-06	Įrengtų naujų ir (arba) atnaujintų transformatorių pastočių ir (arba) skirstyklų, skaičius, vienetais per metus	3 (2018 m.)	9	10	26	TVP-18
P-01.01-03-01-07	Bendro transporto kuro balanso dalis, kurią sudaro biodegalai, ne mažiau kaip, proc.	3,69 (2017 m.)	7	7	9	TVP-18
P-01.01-03-01-08	Įgyvendintų priemonių, susijusių su energijos vartojimo efektyvumo didinimu namų ūkio ir paslaugų sektoriuose, skaičius, vnt.	6 (2018 m.)	9	9	10	TVP-18
P-01.01-03-01-09	Energijos taupymo požiūriu atnaujintų viešosios paskirties pastatų skaičius nuo 2008 metų, kaupiamaisiais vnt.	921 (2018 m.)	990	1010	1050	TVP-18
P-01.01-03-01-10	Šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažėjimas per metus, keičiant iškastinį kurą naudojančius katilus į AEI naudojančius katilus (tonų CO ₂)	62000 (2018 m.)	78000	78000	78000	TVP-23

¹⁷ Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programa.

2 STRATEGINIS TIKSLAS: Užtikrinti saugų ir efektyvų Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo procesą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą

2 strateginiu tikslu įgyvendinami Stojimo į Europos Sąjungą sutarties protokole Nr. 4 „Dėl Ignalinos atominės elektrinės Lietuvoje“ numatyti išipareigojimai.

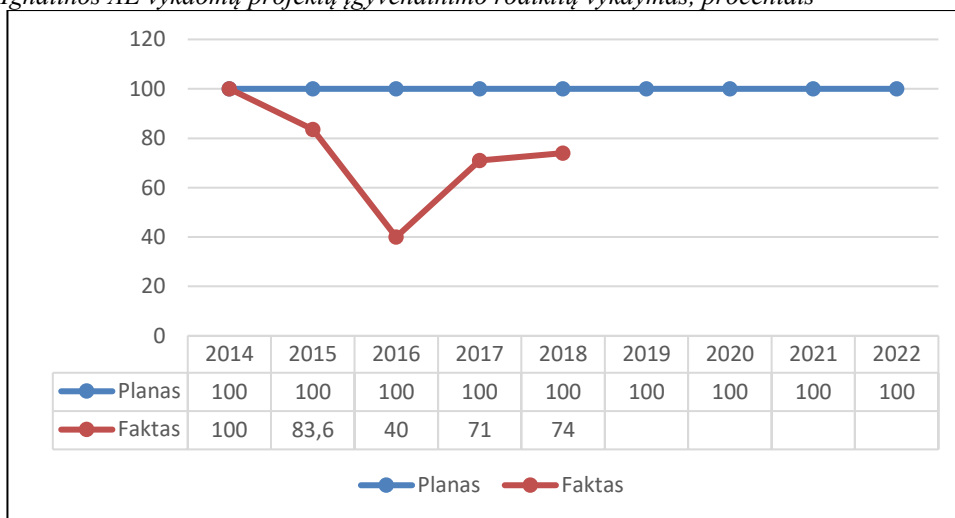
Šiam strateginiam tikslui įgyvendinti vykdoma Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programa.

2 STRATEGINIO TIKSLO EFEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

Žemiau pateikiami Energetikos ministerijos strateginio tikslo pasiekimo pažangai matuoti ir vertinti skirti efekto vertinimo kriterijai bei siekiamos jų reikšmės iki 2022 metų.

Efekto vertinimo kriterijus. VĮ Ignalinos AE vykdomų projektų įgyvendinimo rodiklių vykdymas, procentais (kodas E-02-01).

5 grafikas. VĮ Ignalinos AE vykdomų projektų įgyvendinimo rodiklių vykdymas, procentais

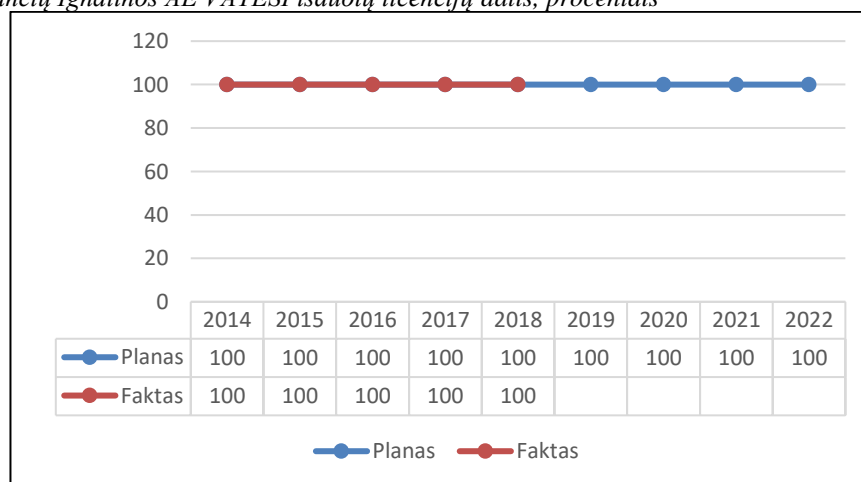

Šaltinis: Energetikos ministerijos, VĮ Ignalinos AE duomenys

2019 m. balandžio 4 d. Energetikos ministro įsakymu Nr. 1-110 buvo patvirtintas **Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės (toliau – VĮ Ignalinos AE) veiklos strategijos įgyvendinimo 2019 metų priemonių planas**, pagal kuriame nurodytų rodiklių įgyvendinimą yra skaičiuojamas efekto vertinimo kriterijus „VĮ Ignalinos AE vykdomų projektų įgyvendinimo rodiklių vykdymas, procentais“.

Efekto vertinimo kriterijus. Galiojančių Ignalinos AE VATESI išduotų licencijų dalis, procentais (kodas E-02-02).

6 grafikas. Galiojančių Ignalinos AE VATESI išduotų licencijų dalis, procentais

Šaltinis: Energetikos ministerijos, VĮ Ignalinos AE duomenys

2019 m. lapkritį VĮ Ignalinos AE turėjo VATESI išduotas licencijas šioms licencijuojamoms veikloms: Ignalinos AE pirmojo energijos bloko eksploatavimas, Ignalinos AE antrojo energijos bloko eksploatavimas, Ignalinos AE panaudoto branduolinio kuro sausojo tipo tarpinio saugojimo saugyklos eksploatavimas, Ignalinos AE sucementuotų skystųjų radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimas, Ignalinos AE labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų saugyklos (projektas B19-1) eksploatavimas, Ignalinos AE panaudoto branduolinio kuro saugyklos (projektas B1) eksploatavimas, Ignalinos AE labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų atliekyno (projektas B19-2) statyba ir eksploatavimas, mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų paviršinio atliekyno (projektas B25) statyba ir eksploatavimas, kietųjų radioaktyviųjų atliekų išėmimo ir pradinio apdorojimo įrenginio (B2 projektas) eksploatavimas, kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginio ir radioaktyviųjų atliekų saugyklos (projekto B3/4) eksploatavimas.

VATESI licencijos ir leidimai išduodami asmenims, turintiems pakankamus technologinius, finansinius, vadybos sistemos, žmogiškuosius, avarinės parengties, fizinės saugos, branduolinių medžiagų saugaus laikymo ir vežimo, jų apskaitos ir kontrolės, atitinkančios TATENA ir Euratomo garantijų įgyvendinimo nuostatas, pajėgumus, leidžiančius tinkamai vykdyti licencijuojamos ar leidimais reguliuojamos veiklos sąlygas ir užtikrinti branduolinę saugą. Galiojančios VĮ Ignalinos AE licencijos veiklai su branduolinės energetikos objektais užtikrina tinkamą žmonių ir aplinkos apsaugą nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio. Iki 2019 metų lapkričio VĮ Ignalinos AE neįvyko nei vieno incidento, klasifikuojamo pagal tarptautinę branduolinių įvykių skalę kaip pirmo ir aukštesnio lygio, suminė personalinė apšvitos dozė vienam darbuotojui neviršijo nustatytos 18 mSv ribos, radioaktyviųjų medžiagų išmetimai į orą ir vandenį buvo žymiai mažesni už leidžiamas normas.

2 STRATEGINĮ TIKSLĄ ĮGYVENDINANTI PROGRAMA

IGNALINOS PROGRAMOS ADMINISTRAVIMO LIETUVOJE PROGRAMA (kodas 72.10)

Programa užtikrina Lietuvos įsipareigojimų pagal Stojimo į Europos Sąjungą sutarties protokolą Nr. 4 „Dėl Ignalinos atominės elektrinės Lietuvoje“ įgyvendinimą¹⁸. Ši programa taip pat prisideda įgyvendinant Vyriausybės programos nuostatas, Vyriausybės programos įgyvendinimo plane nustatytus darbus ir (arba) veiksmus ir kituose strateginio planavimo dokumentuose numatytus tikslus, uždavinius ir priemones.

Programa yra įgyvendinamas Energetikos ministerijos strateginis tikslas – „Užtikrinti saugų ir efektyvų Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo procesą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą“.

Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. 1-230 patvirtintas VĮ Ignalinos AE galutinis eksploatavimo nutraukimo planas, kuriame aprašyta: Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo strategija, planas ir grafikas, darbai, įvertintos eksploatavimo nutraukimo išlaidos, eksploatavimo nutraukimo metodai ir technologijos, atliekų, susidarysiančių eksploatavimo nutraukimo metu, kiekiai, saugos ir poveikio aplinkai vertinimas. Kadangi šis planas turi būti peržiūrimas kas 5 metus, 2019 m. lapkričio mėn. atnaujintas planas pakartotinai pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms.

¹⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2004 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1491 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės pirmojo bloko stabdymo datos“ įteisino sprendimą sustabdyti Ignalinos AE 1-ąjį bloką 2004 m. gruodžio 31 d. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1448 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės antrojo bloko sustabdymo“ ir energetikos ministro 2009 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. 1-251 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės antrojo bloko sustabdymo“ nuostatas, 2009 m. gruodžio 31 d. buvo galutinai sustabdytas Ignalinos AE 2-asis blokas.

Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 1-34 patvirtinta VĮ Ignalinos AE veiklos strategija, kurioje nustatyti VĮ Ignalinos AE veiklos tikslai ir uždaviniai, nustatyti svarbiausi strategijos įgyvendinimo rezultatai.

VĮ Ignalinos AE veiklos strategija įgyvendinama etapais pagal rengiamus metinius (nuo 2020 m. ketverių metų) priemonių planus.

Europos Komisija, vykdydama savo įsipareigojimus, iki 2013 metų laikotarpiu Ignalinos programai skyrė 1367 mln. eurų. 2014–2020 metų laikotarpiu Ignalinos programai numatyta 450,8 mln. eurų, iš kurių 2014–2019 m. kasmetiniais Europos Komisijos sprendimais jau skirta 382,4 mln. eurų. Šiais kasmetiniais sprendimais Europos Komisija patvirtina ir atitinkamų metų Ignalinos programos metines darbo programas.

Iš ES biudžeto skiriamos Ignalinos programos lėšos administruojamos dviem būdais: 1) per Tarptautinį Ignalinos eksploatavimo nutraukimo rėmimo fondą, administruojamą Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko pagal šio fondo taisykles ir banko pirkimo procedūras; 2) per Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programą, tiesiogiai administruojamą Lietuvos institucijų.

Valstybės biudžeto lėšos naudojamos projektų mokesčiams padengti bei tam tikroms projektinėms veikloms, kurios negali būti finansuojamos ES lėšomis, vykdyti. Valstybės skiriamos lėšos sudaro apie 14 proc. uždarymui skiriamų lėšų.

Šia programa įgyvendinamas Energetikos ministerijos veiklos prioritetas (darbai ir veiksmai):

2 prioritetas. Inovatyvios ekonomikos ir išmaniosios energetikos plėtra.

3 darbas¹⁹. Saugus ir efektyvus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas

- Priemonių, mažinančių Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo proceso išlaidas, įgyvendinimas siekiant efektyviau panaudoti 2014–2020 m. ES numatytą paramą (2020 m. III ketv.).
- Derybos dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo finansavimo ES lėšomis po 2020 m., užtikrinant adekvatų Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo finansavimą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą (2020 m. IV ketv.).

Energetikos ministerija koordinuoja saugų ir efektyvų Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą.

Per 2018 m. Lietuva sulaukė Europos Parlamento paramos dėl Ignalinos AE uždarymui reikalingo 780 mln. eurų finansavimo po 2021 m. Galutinį sprendimą dėl Ignalinos programos reglamento būsimai daugiametei finansinei programai priims ES Taryba 2020 m.

Ignalinos AE uždarymo darbai vyksta sklandžiai, baigiama įrengti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo infrastruktūra – jau baigti įrengti ir veikia šeši objektai iš devynių. Į laikinąją saugyklą perkelta beveik du trečdaliai (135 iš 190) konteinerių su panaudotu branduoliniu kuru (2019 metais planas viršytas perkeliant 47 vietoje suplanuotų 40 konteinerių). Iki 2019 m. pabaigos buvo išmontuota virš 30 proc. įrangos. Pradėta rengtis svarbiausiems bei technologiškai sudėtingiausiems darbams – dviejų buvusių galingiausių pasaulyje reaktorių išmontavimui.

2009 m. gruodžio 31 d. sustabdžius antrąjį Ignalinos AE energijos bloką valstybės įmonės Ignalinos atominė elektrinė (toliau – VĮ Ignalinos AE) eksploatavimo nutraukimo veikla finansuojama daugiausia ES lėšomis. Europos Komisija nustato išankstines sąlygas, kurias įvykdžius gali būti panaudojamos įmonei skirtos lėšos, ir kontroliuoja jų įvykdymą. Europos Komisija, skirdama finansavimą Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo veikloms, kelia įmonei reikalavimą didinti elektrinės eksploatavimo nutraukimo procesų ir skiriamų lėšų panaudojimo

---

¹⁹ 2 prioriteto 1-ojo ir 2-ojo darbo aprašymai pateikiami nuo šio dokumento 13 psl.

---

efektyvumą – įdiegti metodiką „Daryti arba pirkti“, t. y. atlikti įmonėje vykdomų veiklų kaštų lyginamąją rinkos analizę. Ši metodika skirta palyginti paslaugų ir darbų kainą dabartinėmis rinkos sąlygomis ir įvertinti, ar atitinkamos veiklos įmonei, pasitelkiant įmonės personalą ir priemones, nekainuoja daugiau negu rinkoje, ir priimti atitinkamus sprendimus situacijai gerinti.

Efektyvus Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo proceso įgyvendinimas yra susijęs su pastoviu rizikų vertinimu ir jų valdymu. VĮ Ignalinos AE baigiama diegti korporatyvinė rizikų valdymo sistema, kurios pagrindinė paskirtis – identifikuoti, vertinti ir numatyti priemones, kaip sumažinti įmonės rizikas. 2017 metais įsteigta Rizikų valdymo grupė šios sistemos diegimui, priežiūrai ir tobulinimui. Atliktas VĮ Ignalinos AE strateginių rizikų vertinimas, rizikų vertinimas panaudoto branduolinio kuro ir atliekų tvarkymo projektuose, rizikų vertinimas planavimo, žmogiškųjų resursų, dokumentų valdymo procesuose, pradėtas informacinių sistemų valdymo proceso rizikų vertinimas, nuolat peržiūrėti ir papildomi projektų rizikų registrai.

Siekiant užtikrinti tinkamą įmonės strateginių tikslų įgyvendinimą bei didinti veiklos organizavimo efektyvumą, nuo 2014 metų pradėti įgyvendinti pokyčiai, sudarysiantys sąlygas optimizuoti įmonės organizacinį valdymo modelį ir racionaliau panaudoti turimus išteklius. Atsižvelgiant į įmonės planuojamų pertvarkymų mastą, perskirstomų procesų ir funkcijų apimtis bei personalo skaičių, kurį palies planuojami pertvarkymai, organizaciniai pokyčiai vykdomi dalimis. Tęsiant 2014 metais pradėtus darbus, 2017 metais patvirtintas įmonės organizacinės struktūros pakeitimas, susijęs su remonto funkcijų centralizavimu įmonėje. Vykdomas įmonės po eksploatacinių ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo funkcijų optimizavimas ir su tuo susijusių kitų padalinių pertvarkymas. Nuo 2018 metų VĮ Ignalinos AE pradėta naudoti subalansuotų rodiklių sistema, kuri leidžia plačiau taikyti darbuotojo darbo užmokesčio kintamąją dalį susiejant ją su pasiektais rezultatais.

2021 metais įmonėje planuojama užbaigti trumpaamžių labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų atliekyno (projektas B19-2) statybos darbus ir gavus Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos (toliau – VATESI) leidimą bus pradėti „karštieji“ (naudojant radioaktyvias medžiagas) bandymai, kuriuos užbaigus, 2022 metais bus pradėta pramoninė atliekyno eksploatacija. 2020 metais bus pradėta mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų paviršinio atliekyno statyba (projektas B25), kurio pirmąją rūšių grupę planuojama pradėti pildyti 2024 metais.

Vykdydama VĮ Ignalinos AE savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos funkcijas, Energetikos ministerija kasmet atnaujina įmonės strategiją, nustato įmonės strategijos įgyvendinimo priemonių planą (toliau – Planas). Plane numatomi uždaviniai ir priemonės kartu su jų įvykdymo terminais ir įvykdymo vertinimo rodiklių reikšmėmis yra įmonės metiniai veiklos rodikliai. Įmonės vykdomų projektų įgyvendinimui įvertinti nustatomi projekto biudžeto panaudojimo efektyvumo ir laiko panaudojimo efektyvumo rodikliai. Kasmet Energetikos ministerija VĮ Ignalinos AE veiklos Planu paveda mažinti energijos išteklių sunaudojimą. Ignalinos AE 2018 m. sausio – gruodžio mėn. sunaudojo 17,7 % mažiau energijos, lyginant su 2016 metų to paties laikotarpio planu.

Siekiant apsaugoti žmones ir aplinką nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio ir nepalikti nepelnytų naštos ateities kartoms, t. y. sutvarkyti visas Lietuvoje esančias ir susidarysiančias radioaktyvias atliekas ir panaudotą branduolinį kurą iki 2022 metų numatoma sutvarkyti:

- atliekų, kurių radiologinių savybių vertės neviršys nekontroliuojamųjų lygių (neradioaktyviųjų atliekų) – ne mažiau nei 47 765 t (43 %);
- labai mažo radioaktyvumo atliekų – ne mažiau nei 8 000 m³ (13 %);
- mažo ir vidutinio radioaktyvumo atliekų – ne mažiau nei 33 248 m³ (45 %);
- panaudoto branduolinio kuro – ne mažiau nei 21 571 vnt. (100 %) ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų – ne mažiau nei 320,2 m³ (5 %).

Programos vertinimas nėra atliktas.

Programa yra tęstinė.

Programos koordinatoriai:

Energetikos viceministras

Programos vykdytojai:

Energetikos ministerija

VĮ Ignalinos atominė elektrinė

---

4 lentelė. 2019-2022 metų programos tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai (tūkst. eurų)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2019 metų asignavimai				2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Numatomi 2022 metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas	Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
72.10. Ignalinos programos administravimas Lietuvoje																			
72.10.01.	Tikslas: Užtikrinti saugų Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo procesą bei didinti energijos efektyvumą Ignalinos AE regione	63 078,0	63 078,0	0,0	0,0	70 529,0	70 529,0	0,0	0,0	70 794,0	70 794,0	0,0	0,0	66 481,0	66 481,0	0,0	0,0		
72.10.01.01	Uždavinys: Įgyvendinti Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo projektus pagal patvirtintą planą bei įgyvendinti energijos efektyvumo didinimo priemones Ignalinos AE regione	63 078,0	63 078,0	0,0	0,0	70 529,0	70 529,0	0,0	0,0	70 794,0	70 794,0	0,0	0,0	66 481,0	66 481,0	0,0	0,0		
72.10.01.01.01	Priemonė: Užtikrinti, kad būtų suteikta mokslinės-techninės paramos organizacijų parama Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai (toliau – VATESI), vertinant projektus, susijusius su Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimu	218,0	218,0	0,0	0,0	34,0	34,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	TVP-34	04-01-09-01 04-01-09-02
72.10.01.01.03	Priemonė: Užtikrinti Ignalinos AE valdymą, įdiegti į rezultatus orientuotą valdymą, ir stiprinti gebėjimus vykdyti Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo projektus	4 142,0	4 142,0	0,0	0,0	4 383,0	4 383,0	0,0	0,0	4 565,0	4 565,0	0,0	0,0	4 864,0	4 864,0	0,0	0,0	TVP-34	04-01-09-01 04-01-09-02

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2019 metų asignavimai				2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Numatomi 2022 metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas	Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
72.10.01.01.04	Priemonė: Saugiai eksploatuoti galutinai sustabdytus Ignalinos AE pirmąjį ir antrąjį reaktorius iki bus gauta licencija nutraukti jų eksploatavimą ir pasirengti saugiai iškrauti branduolinį kurą	24 892,0	24 892,0	0,0	0,0	23 178,0	23 178,0	0,0	0,0	25 048,0	25 048,0	0,0	0,0	17 664,0	17 664,0	0,0	0,0	TVP-34	04-01-09-01 04-01-09-02
72.10.01.01.05	Priemonė: Pasirengti Ignalinos AE pirmojo ir antrojo reaktorių, su jais susijusių įrenginių ir sistemų saugiam išmontavimui ir juos išmontuoti, nugriauti nebe naudojamus Ignalinos AE pastatus	11 381,0	11 381,0	0,0	0,0	12 675,0	12 675,0	0,0	0,0	13 988,0	13 988,0	0,0	0,0	14 980,0	14 980,0	0,0	0,0	TVP-34	04-01-09-01 04-01-09-02
72.10.01.01.06	Priemonė: Suprojektuoti ir pastatyti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginius, sutvarkyti Ignalinos AE eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo atliekas	16 982,0	16 982,0	0,0	0,0	26 375,0	26 375,0	0,0	0,0	27 193,0	27 193,0	0,0	0,0	28 973,0	28 973,0	0,0	0,0	TVP-34	04-01-09-01 04-01-09-02
72.10.01.01.12	Priemonė: Vykdėti energijos efektyvumo didinimo projektus Ignalinos AE regione	5 463,0	5 463,0	0,0	0,0	3 884,0	3 884,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	TVP-34	04-01-09-01 04-01-09-02
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	63 078,0	63 078,0	0,0	0,0	70 529,0	70 529,0	0,0	0,0	70 794,0	70 794,0	0,0	0,0	66 481,0	66 481,0	0,0	0,0		
	iš jo:	7 083,0	7 083,0	0,0	0,0	7 442,0	7 442,0	0,0	0,0	7 610,0	7 610,0	0,0	0,0	7 582,0	7 582,0	0,0	0,0		
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos																		
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	55 072,0	55 072,0	0,0	0,0	62 453,0	62 453,0	0,0	0,0	63 184,0	63 184,0	0,0	0,0	58 899,0	58 899,0	0,0	0,0		

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2019 metų asignavimai				2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Numatomi 2022 metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas	Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų				
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
	Iš viso programai finansuoti (1+2)	63 078,0	63 078,0	0,0	0,0	70 529,0	70 529,0	0,0	0,0	70 794,0	70 794,0	0,0	0,0	66 481,0	66 481,0	0,0	0,0		

5 lentelė. Programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Susijęs strateginio planavimo dokumentas
		Faktinės	2020 metų	2021 metų	2022 metų	
1	2	3	4	5	6	7
72.10. Ignalinos programos administravimas Lietuvoje						
	1-ajam programos tikslui: Užtikrinti saugų Ignalinos AE eksploatacavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo procesą bei didinti energijos efektyvumą Ignalinos AE regione					
R-72.10-01-01	Ignalinos atominės elektrinės energijos išteklių (elektros ir šilumos) kiekio sunaudojimas, palyginti su 2016 m., procentais	69,6 (2019 m.)	84,7	82	79	VPIP
R-72.10-01-02	Panaudota Ignalinos AE eksploatacavimo nutraukimo lėšų dalis skaičiuojant nuo bendros planuojamos Ignalinos AE eksploatacavimo nutraukimo vertės (neatsižvelgiant į infliaciją ir nenumatytas aplinkybes), procentais	45,3 (2018 m.)	51,2	54,2	57,2	TVP-34
	1-ajam tikslo uždaviniui: Įgyvendinti Ignalinos AE eksploatacavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo projektus pagal patvirtintą planą bei įgyvendinti energijos efektyvumo didinimo priemones Ignalinos AE regione					
P-72.10-01-01-01	Gautos Ignalinos AE eksploatacavimo nutraukimo projektų licencijos ir (arba) leidimai, vienetais	0 (2018 m.)	1	1	1	TVP-34
P-72.10-01-01-02	Įšmontuotos Ignalinos AE pirmojo ir antrojo reaktorių blokų įrangos bei išardytų gelžbetoninių konstrukcijų kiekis, tonomis	5104 (2018 m.)	7 534 ²⁰	6 910 ²¹	6 464 ²²	TVP-34

²⁰ Iš jų metalo konstrukcijų ir gelžbetonio 3574,8 tonos

²¹ Iš jų metalo konstrukcijų ir gelžbetonio 3600 tonų

²² Iš jų metalo konstrukcijų ir gelžbetonio 2500 tonų

IV SKYRIUS

VALSTYBĖS INVESTICIJŲ PROJEKTAI

6 lentelė. 2020-2022 metų investicijų projektai ir asignavimai (tūkst. eurų)

Priemonės kodas	Institucijos (įstaigos) (priemonės vykdytojo) pavadinimas	Investicijų projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai		Bendra vertė	Panaudota lėšų iki 2019 metų	Planuojama panaudoti 2019 metais	2020 metais					2021 metais					2022 metais					
			pradžia	pabaiga				Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	iš jų			Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	iš jų			Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	iš jų			Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	iš jų		
									tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama	bendrojo finansavimo lėšos		Kiti šaltiniai	tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama		bendrojo finansavimo lėšos	Kiti šaltiniai	tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos		Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama	bendrojo finansavimo lėšos	Kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
72.10.01.01.04 72.10.01.01.06 72.10.01.01.12	EM	Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo projektų vykdymas	2005	2026 ²³	145 839	28 136 ²⁴	6 162	12 684		12 678			12 836		12 836			13 271		13 271			
01.01.03.01.02 01.01.03.01.04 01.01.03.01.07 01.01.03.01.09 ²⁵	EM	Energijos vartojimo efektyvumo didinimas viešojoje infrastruktūroje	2014	2023	16 377	0	843	4 495		4 264			5 944		5 713			5 095		4 864			

²³ Įgyvendinimo termino pabaiga nurodyta 2026 m., atitinka 2014–2020 m. finansinės perspektyvos Europos Sąjungos paramos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimui laikotarpį.

²⁴ Europos Sąjungos lėšos ir bendrojo finansavimo lėšos, turėjusios investicinę klasifikaciją, yra išmokėtos iš Ūkio ministerijos (iki 2009 m.) ir Energetikos ministerijos (nuo 2009 m.) asignavimų.

²⁵ Šios priemonės asignavimų dalis, kurios paskirtis netinkamam PVM kompensuoti.

V SKYRIUS

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI IR VALDYMO IŠLAIDOS

7 lentelė. Informacija apie institucijos (ministro valdymo srities) žmogiškuosius išteklius, asignavimus jiems išlaikyti ir valdymo išlaidas (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Institucijos ar įstaigos pavadinimas	2019 metai				2020 metai				2021 metai				2022 metai			
		Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai		
1.	Energetikos ministerija	96	84	2 125	3 387	105	91	3 390	4 356	105	91	3 456	4 574	105	91	3 472	4 279
Iš viso		96	84	2 125	3 387	105	91	3 390	4 356	105	91	3 456	4 574	105	91	3 472	4 279

* Valdymo išlaidos skaičiuojamos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“. Informacija teikiama apie asignavimų valdytojus, kurie nurodyti minėto įsakymo 2 priede.

VI SKYRIUS

VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS

8 lentelė. Veiklos efektyvumo didinimo kryptys

Bendrosios veiklos sritis	Planuojami atlikti darbai	Laukiamas rezultatas	Įgyvendinimo terminas
1. Informacinių technologijų valdymas	Dalyvavimas kompiuterinių darbo vietų konsolidavimo efektyvumo įvertinimo veiklose valstybės informacinių išteklių infrastruktūrą ir modernizuojant valstybės informacines sistemas.	Pasirinktas efektyviausias valstybės informacinių išteklių valdymo modelis ir perėjimas prie pasirinkto modelio.	Pagal Vyriausybės nustatytą konsolidavimo eigos planą, iki 2022 m.
2. Viešieji pirkimai	Raštu vykdomi mažos vertės pirkimai atliekami elektroniniu būdu per CVP IS.	90 proc. raštu vykdomų mažos vertės pirkimų atliekama elektroniniu būdu per CVP IS.	Iki 2022 m.
3. Dokumentų valdymas ir administravimas	Didinti sudaromų elektroninių dokumentų skaičių.	Elektroniniai dokumentai sudarys 90 proc. visų rengiamų dokumentų.	2020 m. – 70 proc. 2021 m. – 80 proc. 2022 m. – 90 proc.
4. LEAN metodologijos diegimas	Įdiegti optimizuotų procesų valdymo, rodiklių stebėsenos sistemą ir 5 LEAN metodus (KVV – kasdienės veiklos valdymo metodas, 5S (pagal 5 pirmąsias šių žodžių raides: surūšiavimas, sutvarkymas, sistemingas tvarkymas, standartizavimas, savikontrolė), Kaizen, PDTV (pagal pirmąsias šių žodžių raides - planuok, daryk, tikrink, veik), VSŽ – vertės srauto žemėlapių metodas).	Procesų valdymo sistemos sukūrimas leis operatyviau tvarkyti informaciją ir stiprinti komunikaciją tarp padalinių, bus aiškiai apibrėžti procesų atlikimo kokybės ir trukmės kriterijai, sukurtas atsakomybių modelis. Veiklos rodiklių stebėsenos sistemos sukūrimas ir nuolatinis veiklos rodiklių stebėjimas vienoje vietoje leis matuoti rezultatus ir progresą, aiškiai paskirstyti darbus ir suteikti jiems prioritetą, nuolat gerinti veiklą. LEAN metodų įdiegimas skatins nuolatinį tobulėjimą ir efektyvumą visuose organizacinės struktūros lygmenyse.	Procesų valdymo sistema (70 proc. aprašytų procesų) – 2020-12-31, 100 proc. – 2021-10-01 Kaizen sistemos įdiegimas (taisyklės, registras, įgyvendinami Kaizen) – 2020-06-01 Asaichi susirinkimų tvarka (60 proc. padalinių) – 2020-12-31, 100 proc. – 2021-10-01 5S standartas ir tvarka – 2020 – 12-31 Rodiklių stebėsenos sistema – 2021-10-01 PDTV metodas – 2021-10-01 VSŽ metodas – 2021-10-01

VII SKYRIUS

VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ PLANUOJAMI PASIEKTI PAGRINDINIAI VEIKLOS RODIKLIAI

9 lentelė. Valstybės valdomų įmonių planuojami pasiekti pagrindiniai veiklos rodikliai

Eil. Nr.	Valstybės valdomos įmonės pavadinimas ²⁶	Rodiklio pavadinimas, mato vnt.	Planuojamos rodiklių reikšmės		
			2020 metais	2021 metais	2022 metais
1.	AB Klaipėdos nafta (1B)	Nuosavo kapitalo grąža, proc.	5,8	5,8	- ²⁷
		EBITDA marža, proc.	25,2	28,0	28,0
2.	UAB „EPSO-G“ (1B)	Nuosavo kapitalo grąža, proc.	5,7	5,7	- ²⁸
		EBITDA marža, proc.	28,6	27,4	27,4
3.	VĮ Ignalinos atominė elektrinė (2)	Į laikinąją saugyklą perkeltų panaudoto branduolinio kuro konteinerių skaičius, (vienetais)	36	13	7
		Radioaktyviųjų atliekų patalpintų į tarpines saugyklas ir atliekynus, kiekis su pakuote (kub. metrais)	5 578,4	1 931,5	5 931,5
		Bendras išmontuotos įrangos kiekis (tonomis)	3 959,8	3 310,6	3 964,6

VIII SKYRIUS

VIEŠŪJŲ ĮSTAIGŲ, KURIŲ SAVININKĖ YRA VALSTYBĖ ARBA KAI VALSTYBĖ TURI 50 PROCENTŲ IR DAUGIAU BALSŲ VISUOTINIAME DALININKŲ SUSIRINKIME, PLANUOJAMI PASIEKTI PAGRINDINIAI VEIKLOS RODIKLIAI

10 lentelė. Viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra valstybė arba kai valstybė turi 50 procentų ir daugiau balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, planuojami pasiekti pagrindiniai veiklos rodikliai

Eil. Nr.	Viešosios įstaigos pavadinimas	Strateginis tikslas arba programos tikslas	Rodiklio pavadinimas, mato vnt.	Planuojamos rodiklių reikšmės		
				2020 metais	2021 metais	2022 metais
1.	VšĮ Lietuvos energetikos agentūra	Integruotis į Europos Sąjungos energetines sistemas bei skatinti darnią, konkurencingą ir efektyvią energetikos sektoriaus plėtrą	Veiklos plano priemonių įgyvendinimas, proc.	100	100	100
			Įgyvendinamų tarptautinių projektų skaičius, vnt.	2	3	3
			Energijos vartojimo auditų patikra, vnt.	40	35	35
			Vėjo jėgainių parkų SP ir SPAV rengimas, vnt.	1	1	0

²⁶ Valstybės turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665, 1 priede nurodytoms įmonėms:
– priskiriamoms 1A ir 1B grupėms, turėtų būti nustatytas ne žemesnis kaip vidutinės kapitalo grąžos, kurią tvirtina Vyriausybė, rodiklis;

– priskiriamoms 2 grupei, turėtų būti nustatytas planuojamas pasiekti pelningumas ir du ar trys pagrindiniai veiklos rodikliai, numatyti šių valstybės valdomų įmonių strateginiuose veiklos planuose.

²⁷ 2019 m. sausio 9 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 12 patvirtintos valstybės valdomų įmonių (išskyrus valstybės įmonę Valstybinių miškų urėdiją) siektinos vidutinės metinės nuosavo kapitalo kainos 2019–2021 metų laikotarpiui.

²⁸ Taip pat.